У поштані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 451-5740 — Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-0537

РІК LXXVII. Ч. 186. СЕРЕДА, 14-го ЖОВТНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 14, 1970 No. 186. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 13-го жовтня 1970

В АМЕРИЦІ

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА ПОВІДОМИВ, ЩО АМЕРИЦІ доведеться витратити „велетенські суми" грошей для збільшення оборонноздатности країни, якщо не вдасться домовитися з Совєтським Союзом про обмеження стратегічної зброї та в інших ділянках. Виступаючи через радіо й телевізію, державний секретар В. Роджерс та міністер оборони М. Лерд висловили думку, що совєтське відкинення мирового пляну Ніксона щодо В'єтнаму напевно ще не є остаточним. Однак, вони вказали на низку проблем, особливо щодо стратегічної зброї та Середнього Сходу, в яких СССР виявляє нехіть до їх полагодження.

ЧЕТВЕРО ЗЛОЧИНЦІВ ОБІКРАЛИ ФІЛЬМОВУ ЗІРКУ СОФІЮ ЛОРЕН в Ню Йорку, скувавши руки кільком службовцям. Вони ввійшли в помешкання артистки, коли та спала, поранили її секретарку і забрали коштовні прикраси, вартістю в 700 тис. долярів.

БАЛЕРИНА НАТАЛІЯ МАКАРОВА ВІДМОВИЛАСЬ ПОВЕРТАТИСЬ ДО СССР. Залишившись у Англії, вона дала тепер свою згоду вступити до Американського Балетного Театру в ЗСА, підписала контракт на виконання перших ролей і виступить незабаром у Ню Йорку.

ВЕЛИКІ ЗЛИВИ В ПОРТО РІКО СПРИЧИНИЛИ СМЕРТЬ 30 ЛЮДЕЙ, а без даху над головою залишилось щонайменше 10 000 осіб. Обраховують, що дощі та розливи рік завдали збитків на 50 мільйонів дол. У понеділок вперше над тією країною виглянуло з хмар сонце — злива йшла майже тиждень. У деяких місцевостях потерпілим допомагають з гелікоптерів.

ПОЛІЦІЯ ЗААРЕШТУВАЛА В СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗІ 24-річного Запату, який віз із Флориди у винайнятому авті 240 наладованих набоями пістолів, вартістю в 12 000 дол. Заарештований Запата твердить, що він нічого не знав про запаковану в скриньках зброю.

ПРОПОВІДУЮЧИ В МОЛИТОВНОМУ ДОМІ, ПАСТОР Б. В. ДЕННІ мол. закликав дозволити законом уживання марихуани і випустити на свободу тисячі людей, які сидять за вживання того наркотику. Проповідь мала місце в катедральній церкві св. Івана. Пастор твердив, що в Америці щонайменше 20 мільйонів молоді курять маріхуану.

У СВІТІ

ОСТРОВИ ФІДЖІ НА ТИХОМУ ОКЕАНІ СТАЛИ самостійною республікою, після того, як були 96 років колонією Британії. Акт, яким королева Єлисавета признала їм державність, відчитав 10 жовтня ц. р. в Сува на Фіджі наступник престолу князь Валії Чарльс. Архіпеляг Фіджі окопляє к. 300 островів, з них к. 100 замешкалих разом 520.000 мешканців. Фіджі стануть 127-им членом Об'єднаних Націй.

КАМБОДЖА СКАСУВАЛА у себе монархію і проголосила себе республікою. 9 жовтня відбулась у Пномпеню церемонія, за якій були присутні голова держави Ченг Генг, що став тимчасовим президентом, прем'єр Лон Ноль і всі міністри.

ІТАЛІЙСЬКИЙ СЕНАТ ПРИЙНЯВ наприкінці минулого тижня 164 голосами проти 150 закон про допущення розводів. Закон обов'язуватиме від 1 січня наступного року. До того часу італійські адвокати приготовлять десятки тисяч розводових справ.

У ПАРИЖІ ПОМЕР 11 жовтня ц. р. на 88 році життя Едуард Даладіє, колишній французький прем'єр та міністер закордонних і військових справ. Він підписав був разом з тодішнім британським прем'єром Невіллем Чемберленом та Гітлером і Муссоліні 29 вересня 1938 р. зв. Мюнхенський пакт про поділ Чехо - Словаччини.

У ВАРШАВІ ПОМЕР 11 жовтня ц. р. на 60 році життя на серцеву атаку кол. польський міністер закордонних справ Адам Рапацький, який став відомий у світі своїм пляном про встановлення в Середущій Европі безатомової смуги.

В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ ВІДБУДУТЬСЯ в днях 14 до 24 жовтня ц. р. святкування 25-річчя тієї найвищої міжнародної організації. Заповіли свій приїзд 14 голів держав, два віце - президенти, 18 прем'єрів та 97 міністрів закордонних справ. Будуть виголошені 88 промов. Федеральний Уряд і місто Ню Йорк переводять гарячкові приготування, щоб запевнити безпеку гостям. Але поруч з Косигіним не прибудуть кубинський Фідель Кастро, анi чехо-мадярський і польський комуністичні проводирі Янош Кадар і Владислав Гомулка.

ЄГИПЕТ ПРОДОВЖИТЬ воєнне перемир'я з Ізраїлем тільки під тою умовою, що Ізраїль відновить участь у мирових розмовах, ведених за посередництвом шведського дипломата Гуннара Ярринга — заявив єгипетський міністер закордонних справ Махмуд Ріяд. Він звернув увагу, що перемир'я було подумане тільки, як допоміжний чинник у мирових переговорах, а не як ціль сама для себе. Водночас він ще раз ствердив, що Єгипет не відтягне із смуги Суецького каналу ані одної, доставленої Совєтами, антилетунської ракети.

Помер Григорій Тимус, піонер УНСоюзу і довголітній секретар Відділу

До Головної Канцелярії наспіла вістка від секретаря 96-го відділу з Пітсбургу Миколи Драпали, що там помер на 79-му році життя Григорій Тимус, піонер УНСоюзу і довголітній секретар 89-го Відділу в Етна. Па. Покійний Григорій Тимус походив зі села Бортятина біля Судової Вишні, де ходив він до школи. Негайно після приїзду до ЗСА він включився в громадське життя українських поселенців і був одним із основників 89-го Відділу УНСоюзу, Братства св. Михаїла в місцевості Етна, Па. В цьому Відділі Григорій Тимус був урядником від 1917 до 1927 року, а потім аж до злуки із Відділом 96-им у Пітсбургу, тобто до 1967 року, він був секретарем цього Відділу в Етні. Рідня і союзова громада відвезла тіло Покійного на вічний спочинок, але пам'ять про працю Покійного для членів Його Відділу та місцевої громади залишиться надовго серед нових поколінь союзовців та українців цієї околиці.

„СВОБОДА" НЕ ПОЯВИЛАСЯ В ДЕНЬ КОЛЮМБА

З уваги на День Колюмба в понеділок 12-го жовт. „Свобода" того дня з датою 13-ого жовтня не появилася.

ОГЛЯД ДОТЕПЕРІШНЬОЇ АКТИВНОСТИ ТА ПЛЯНИ НА МАЙБУТНЄ БУЛИ ПРЕДМЕТОМ НАРАД ЕКЗЕКУТИВИ І КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ УККА

Ню Йорк. — Загальний огляд дотеперішньої активности та пляни на найближче масбутнє і, зокрема, запляновані на 24 і 25-го жовтня 30-річчя ювілейні імпрези у Філядельфії з нагоди 30-річчя Українського Конгресового Комітету Америки були предметом перших повакаційних нарад Екзекутиви і Крайової Координаційної Ради УККА, що відбулися тут минулої п'ятниці і суботи, 9 і 10 жовтня.

Наради Екзекутиви

Наради Екзекутиви відбулися в п'ятницю, 9-го жовтня у вечірніх годинах у приміщенні Наукового Т-ва ім. Шевченка. Відкрив їх і ними проводив екзекутивний віце-президент Йосип Лисогір, вітаючи приявних і інформуючи про порядок нарад. Протокол з попередніх нарад відчитав секретар УККА дир. Степан Спринський, стислий звіт про працю УККА і Екзекутиви в літніх місяцях склав екзекутивний директор мгр Іван Базарко. Приявний на нарадах президент УККА проф. д-р Лев Добрянський, який минулого місяця взяв участь у нарадах Світової Антикомуністичної Ліґи в Японії, відклав свій звіт до чергового дня на наради Крайової Координаційної Ради, щоб не повторюватись. Фінансовий звіт склав касир УККА дир. Петро Пуцило, стверджуючи, між іншим, що УККА мав за дев'ять місяців цього року понад 46.000 долярів прибутку і має тепер на конті, після покриття видатків, 3,277.00, крім тих 70.000 долярів, що призначені на придбання нового будинку та здепоновані тепер на ощадн остевих контах. На працю Секретаріяту Президії Світового Конгресу Вільних Українців УККА вплатив досі в цьому році 4,260.00 долярів.

Ювілейні імпрези

Екзекутива на своїх нарадах віддала багато уваги запланованим імпрезам з нагоди 30-річчя УКА, що мають відбутися у Філядельфії в днях 24 і 25-го жовтня ц. р. Справу цих ювілейних імпрез реферували мгр Іван Базарко, секретар УККА, ред. Ігнат Білинський та координатор молоді в Екзекутиві УККА інж. М. Семаниишин. Відбудуться три головні імпрези: „День Українського Спортовця" в суботу, 24-го жовтня, о год. 10.30 рано на спортових площах Олней Гайскул при Фронт і Данкенон вулицях; „Фестиваль Української Пісні і танку" того ж дня о год. 5:30 вечора в Тавн Голл при 150 Норт Брод вулиці з участю наших хорів „Думка" ім. Митрополита Андрея Шептицького та „Жайворонки" з Ню Йорку, хору церкви св. Івана Хрестителя з Ньюарку, хору „Боян" з Елиза...

(Закінчення на стор. 6-ій)

До Різдва будуть відкликані з В'єтнаму дальших 40.000 вояків

Гардфорд, Конн. — Президент Ніксон заповів 12 ц. м. у своїй промові до представників групи керівних часописів з східньої Америки, що з уваги на дуже добрий поступ в'єтнамізації В'єтнамської війни і хоробру поставу південно - в'єтнамської армії він доручив секретареві оборони Мелвінові Лердові перевести приготування, щоб відтепер до Різдва цього року відкликати з Південного В'єтнаму дальших 40.000 війська. Те число вміщається у 150.000 вояків, що їх Президент відкликає, згідно з своєю заявою з 20 квітня ц. р., до весни наступного року. Заява про відкликання 40.000 війська прийшла тепер тому несподівано, бо первісно існував плян відкликати в останніх трьох місяцях цього року тільки 10.000 вояків. Щоб вичерпати заповіджену Президентом квоту 150.000, які будуть відкликані до 1 травня 1971 року, треба буде в початкових місяцях 1971 відтягнути ще 60.000 вояків. Після повернення до Америки отих 40.000 війська — у В'єтнамі залишиться ще 344.000 вояків, але це буде на 205.000 менше, аніж було їх з приходом Ніксона до влади. Президент Ніксон, обговорюючи воєнну ситуацію у В'єтнамі, згадав про благодатні наслідки коротнього червневої збройної інтервенції в Камбоджі: хоча комуністи атакують різні місця в Камбоджі й перериваючи тамошні шляхи, проте вони не мають сили атакувати поважно Південний В'єтнам від сторони Камбоджі і кожний такий операції комуністів зможуть успішно протиставитись п і в денно-в'єтнамські війська з допомогою від американського летунства.

Володимир Кушнір, довголітній емеритований працівник друкарні „Свободи", помер на 76 році життя

Володимир Кушнір, колись довголітній працівник друкарні „Свободи" і від п'яти років емерит, помер на 76-му році життя в Брічтави, Ню Джерзі, минулої п'ятниці, 9-го жовтня. Св. п. Володимир Кушнір, що брав активну участь в українських Визвольних Змаганнях як десятник Української Галицької Армії, народився в Західній Україні в 1894-му році і після першої світової війни виемігрував до Америки і від жовтня 1921-го року поступив на працю в друкарні „Свободи", в якій працював аж до своєї емеритури в січні 1965-го року. Від самого початку був активний в своїй громаді в Джерзі Сиіті, був довгі роки секретарем Відділу УНСоюзу та делегатом на кілька конвенцій. Визначався великою жертвенністю на народні цілі. За весь час його праці в „Свободі" він постійно пересилав його фотознімка в уніформі десятника УГА, а його участь у Визвольних

Св. п. Володимир Кушнір

Змаганнях була часто темою розмови між друкарями під час обіду. Осиротив дружину Теклю та заміжну дочку Надю і синів Богдана та Лева і семеро внуків. Похорон відбувся у вівторок, 13-го жовтня. Від „Свободи" і УНСоюзу супроводив Покійного в останню дорогу один з найдовших його співробітників у друкарні Роман Ференцевич, а від Об'єднання бувших Вояків Українців в Америці прощав його сотник д-р Іван Козак.

ЗСА перестерігають СССР знову проти атомової бази на Кубі

Вашингтон. — Секретар оборони Мелвін Лерд заявив журналістам 12 жовтня ц. р., що „коли б Совєти збудували базу для своїх атомово-підводних човнів на Кубі і користувались нею, то це був би дуже поважний виклик на адресу З'єднаних Стейтів". Правда, Лерд признав, що нема ще доказів, що Совєти вже користуються базою для своїх підводних човнів на Кубі, але водночас застерігся, що не можна порівнювати американських баз для атомових підводних човнів в Шотляндії та Еспанії з такою совєтською базою на Кубі, бо ті американські бази були встановлені вже давно, а Совєти почали встановляти свою базу на Кубі саме під час американсько-совєтських нарад про обмеження атомового збросння. Мелвін Лерд ствердив, що совєтська база для атомово-підводних човнів на Кубі „перехилила б стратегічний балянс в користь Совєтського Союзу і тому це був би дуже поважний акт". ЗСА перестерегли вже були СССР проти будування такої бази. Секретар оборони натаврував скреслення в Палаті репрезентантів двох більйонів долярів з оборонного бюджету і висловив надію, що Сенат приверне скреслені позиції.

Водночас секретар оборони Мелвін Лерд заявив, що він сподівається, що до 1 липня 1973 року буде скасована примусова рекрутація в Америці і що тоді Америка перейде на систему армії добровільців. Він заперечив, наче б Уряд робив це з уваги на вибори, бо президент Ніксон заявився за армією добровільців негайно після приходу до влади. Лерд повідомив, що ЗСА доставлять Йорданії зброю задля покриття втрат, що їх вона зазнала в недавній громадянській війні.

Президент комуністичної Румунії почав двотижневі відвідини у ЗСА

Вашингтон. — У вівторок 13 жовтня ц. р. прибув до ЗСА з офіційними відвідинами президент комуністичної Румунії Ніколає Чаушеску. Відвідини його триватимуть два тижні і в тому часі Чаушеску відбуде зустріч і конференції з президентом Ніксоном та з державним секретарем Вільямом П. Роджерсом і секретарем торгівлі Морісом Стенсом, як також зустрінеться окремо з членами Конгресу. Він виступить також із промовою під час сесії Генеральної Асамблеї в Ню Йорку. В рамках відвідин Чаушеску передбачений обід для нього, що його мають влаштувати ради директорів двох найбільших американських банків — Американського Банку із Сан Франсіско та нюйоркського Чейз Манґетен Банку. На запрошення Чаушеску побережжі Чаушеску відвідає різні індустрійні підприємства, зокрема будови літаків, компютерів і харчової промисловости, в Дітройті буде оглядати автомобільну індустрію і в Ню Йорку великі департаментові крамниці. Чаушеску зможе відвідати й оглянути також Диснейленд у Каліфорнії, що його колись не „дозволили оглянути Нікіті Хрущову — з огляду на безпеку його як такої особи. Білий Дім призначив для президента Чаушеску і його почоту спеціяльний літак „Боінг-707" з усіми вигодами — бальною, окремим бюровим приміщенням тощо. В Об'єднаних Націях Чаушеску буде виступати офіційно, як голова румунської держави із промовою в Ню Йорку 19 жовтня і в Білому Домі у Вашингтоні під час прийняття для голів держав 24 жовтня. В Білому Домі він буде офіційним гостем американського уряду. В Каліфорнії, Дітройті і Ню Йорку він подорожуватиме, як приватний громадянин.

Квебецькі сепаратисти викрали міністра праці й іміграції провінційного уряду

Монтреаль. — Після викрадення в понеділок минулого тижня британського старшого консулярного службовця Джеймса Р. Кросса французькі сепаратисти з „Фронту за визволення Квебеку" викрали в суботу 10 жовтня ц. р. міністра праці і іміграції провінційного уряду Квебеку П'єра Ляпорте. Викрав міністра з подвір'я його жидому замаскований чоловік озброєний ручним кулеметом і, примусивши сісти в авто, відвіз його в невідомому напрямку. Схоплений сепаратистами п о п е р е д н ь о Джеймс Кросс перебуває далі в їхніх руках, бо уряд Квебеку відмовляється виконати всі вимоги „Фронту за визволення Квебеку", провідники якого зрезигнували вже з 500.000 долярів викупу, а вимагають тільки звільнення 23 політичних в'язнів і від транспортування їх до якоїсь визначеної сепаратистами країни. Згідно з останніми повідомленнями, схоплені сепаратистами Кросс і Ляпорте покищо живуть і мають, правдоподібно, за диктатом їхніх викрадачів, переслали урядові Квебеку листи з благанням виконати вимоги сепаратистів і врятувати їхнє життя. Прем'єр Квебеку Роберт Бураса повідомив у радіо, що уряд Квебеку готовий переговорювати далі з викрадачами Кросса і Ляпорте, але мусить мати гарантію, що викраденим не станеться нічого злого. Для переговорів із сепаратистами, які будуть відбуватися через посередника визначено монтреальського адвоката Роберта Демерса. Провідники викрадачів проголосили, що вони десигнували для тієї мети із свого боку 29-літнього монтреальського адвоката Роберта Леміс, який є симпатиком їхньої справи і багато разів обороняв перед судом арештованих членів „Фронту за визволення Квебеку".

ЗСА вимагають від Західньої Европи побільшення війська, а не грошей

Брюссель. — Негайно після відвідин президента Ніксона в Неаполі 30 вересня ц. р., де він відбув конференцію з вищими команди-ами в південно - европейській кватирі Атлянтійського Союзу (НАТО), відбулася у Брюсселі, в головній кватирі НАТО нарада так званої „Европейської Групи" себто европейських членів НАТО. Причиною скликання тієї наради була заява, яку Ніксон заявив був генеральному секретареві НАТО Манліо Брозіо в Неаполі, а саме, що ЗСА не хочуть заплати від европейських країн за американські війська в Европі, а збільшення власних західньо - европейських військ. Утримання поверх 300.000 американського війська в Західній Німеччині коштує Америці річно найменше 3.200.000.000 дол., що надзвичайно обтяжує американський платничий балянс. „Европейська Група", складається з міністрів оборони европейських членських держав НАТО.

Відзначили 25-ліття священства Владики Ярослава Габра

Чикаго (ІС). — Тут відбулося в неділю 4-го жовтня урочисте відзначення 25-ліття священства Преосвященного Владики Ярослава Габра, Ординарія Єпархії св. Отця Николая. Єпископ Ярослав Габро, син Катерини з дому Тимуш, та бл. п. Івана Габра, народився в Чикаго 31 липня 1919. В парохіяльній церкві св. Отця Николая майбутній Владика був хрещений і миропомазаний, одержав Перше св. Причастя та відправив свою першу св. Літургію. Закінчив середню школу в Чикаго, відбув студії в Колегії св. Прокопія в Лайл, Ілл., а потім у Колегії св. Василія у Стемфорді, Конн., та в семінарії св. Йосафата і в Католицькому Університеті Америки у Вашингтоні, Д. К.

Єпископ Чикаго Преосв. Ярослав Габро

Свячення на священика одержав Владика Ярослав з рук Митрополита Константина Богачевського у Філядельфії в 1945 р. Душпастирював у Пенсильвенії, Місурі, Мишиґен та Ню Йорку. 20 липня 1949 р. був іменований парохом церкви Успення Матері Божої в Перт Амбой, Н. Дж., виконуючи в обов'язки заступника декана Нюйоркського деканату, дієцезального консультора і члена Маєткової Ради. В листопаді 1958 року був іменований деканом деканату Ню Джерзі.

Св. п. Папа Пий XII підніс молодого енергійного о. Ярослава в 1958 р. до гідно...

(Закінчення на стор. 6-ій)

70-річчя проф. В. Кубійовича відзначено у Філядельфії Ювілейним бенкетом і щедрими пожертвами на ЕУ

Філядельфія. — Після ювілейних бенкетів і зустрічей у Вашингтоні, Балтиморі, Лос Анджелесі й інших містах ЗСА і Канади, українська громада Філядельфії відзначила сімдесятиріччя з дня народження і 50-річчя наукової праці видатного українського науковця, головного редактора Енциклопедії Українознавства, українських і англомовної проф. Володимира Кубійовича урочистим ювілейним бенкетом, що відбувся в суботу 10-го жовтня о год. 6-ій вечора в Катедральній Авдиторії при вул. Френклін у Філядельфії. Відбувся бенкет за почином і заходами Осередку Наукового Товариства ім. Шевченка, що його очолює проф. д-р Роман Максимович за при співучасті громадських організацій у Філядельфії. Взяло участь у бенкеті яких 250 осіб. Після відкриття — короткої промови д-ра Максимовича і переведення молитви Вір. о. радн. Василем Головінським, провід бенкету перебрав, як тостмайстер, д-р Володимир Пушкар. Перший одинокий і загальний привіт від УККА й усіх українських установ і громадян Філядельфії виголосив д-р Іван...

(Закінчення на стор. 6-ій)

Актуалізується справа будови церкви св. Юра в Ню Йорку

Ню Йорк. (Я. П.) — Минулої середи, 7-го жовтня 1970 р. тут в домівці Українських Католицьких Ветеранів відбулася нарада Громадського Комітету для будови церкви св. Юра, вперше після зміни на становищі пароха. Новий парох і водночас ігумен місцевого Василіянського монастиря о. д-р В. Гавліч, якого привітав голова Комітету адв. Р. Гуглевич, після познайомлення з членами Комітету з'ясував багато п р о б л е м зв'язаних з будовою нової церкви св. Юра. До найважливіших та найтрудніших питань він зараховує справу приготування вільної площі під будову, що вимагає розбірки великого церковного, чиншового будинку і теперішньої церкви, а з ним також трудна проблема церковних відправ в часі будови нової церкви. Розбірка згаданого будинку вимагає звільнення його від численних мешканців, з яких, можливо, не всі добровільно випроваджується і згоди місцевої влади на опорожнення будинку. Існує також питання приміщення в міжчасі парохіяльного уряду та приміщення Сестер Служебниць, які вдержують школу

(Закінчення на стор. 4-ій)

Відбудуться антибольшевицькі демонстрації перед Об'єднаними Націями

Ню Йорк (М. Ш.) — З ініціятиви Організації Визвольного Фронту і в співпраці з Комітетом Об'єднаних Українських Організацій м. Ню Йорку, ПАБНА та Комітетом Тижня Поневолених Народів, українці Ню Йорку та сусідніх стейтів переведуть велику антибольшевицьку протестаційну демонстрацію в дні 24-го жовтня ц. р. Початок демонстрації год. 11:30 перед полуднем, збірка учасників на 47-ій вулиці (Гамершилд Плаза) біля першої Авеню в Ню Йорку.

Як відомо, 24-го жовтня відбудеться офіційна церемонія відзначення 25-річчя ОН, в якій візьмуть участь голови держав і запрошені гості. Користаючи з цієї нагоди, учасники демонстрації внесуть свій протест перед представниками цілого світу проти московської колоніяльної і нардобивчої політики в Україні та інших поневолених країнах: проти поштання основних прав людини, проти нищення українських культурних здобутків, проти брутальнового переслідування культурних і політичних діячів, проти ліквідації українських Церков, проти жорстокої економічної експлуатації та проти потурання такої нелюдської політики Об'єднаними Націями. Демонстранти будуть домагатися, щоб місце представника України при ОН зайняли вільно вибрані представники українського народу, а не маріонетки комуністичної Москви.

В офіційній частині демонстрації з слово виступлять: адв. Роман Гуглевич, суддя Метю Й. Трой, д-р Теодор Крупа та д-р Іван Доцев. На маргінесі треба замітити, що в часі тривання сесії ОН багато кварталів навколо ОН будуть замкнені і недоступні для публіки, тому було дуже тяжко одержати дозвіл на демонстрацію. Тільки завдяки судді Метю Й. Троя і його сина, радного м. Ню Йорку, вдалось Комітетові одержати такий дозвіл на переведення згаданої важливої демонстрації.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

РЕАКЦІЯ ПРОТИ ЗЛОЧИНСТВА

У середу 7 жовтня контрольована демократами Палата Репрезентантів прийняла 341 голосом проти 26 законопроєкт про боротьбу проти злочинства, при чому деякі з прийнятих постанов ще недавно були палко поборювані всіма оборонцями громадянських вольностей. Так, наприклад, гострій контролі підлягатиме продаж вибухових матеріялів, — за підкинення бомби із смертним наслідком належатиме кара смерти, — аґенти ЕфБіАй матимуть в різних випадках право вступу до університетів і кемпусів без уваги на становище місцевих властей. Того самого дня Сенат прийняв більшістю 54 голосів проти 9 законопроєкт про боротьбу проти наркотиків, з правом аґентів безпеки входити до помешкань підозрілих осіб без судового дозволу і навіть не постукавши у двері. Наступного дня Сенат затвердив закон проти злочинства.

У тих голосуваннях характеристична не тільки велика більшість, що заявилась за постанови по лінії Ніксонового гасла „закон і порядок", але й відкинення міркувань, які ще донедавна йшли по лінії можливо найбільшого запевнення конституційних прав порушникам законів. На ті голосування безумовно вплинула недалека дата виборів: конґресмени й сенатори усвідомлюють, що в широких масах народу настав зворот „направо", власне в реакції на зріст злочинства, на обурливі заколоти в університетах і кемпусах та зріст зарази наркотиків. Сірі громадяни, шукаючи причини тих невідрадних явищ, вбачають їх у поблажливості законів, судів і ліберальної преси до бунтарів проти „establishmenty", під категорію яких підтягалось просто злочинців. Конґресмени і сенатори, навіть дуже опозиційні супроти теперішнього Уряду, мусять рахуватися з закидом Президента, що Конґрес легковажить законопроєкти проти злочинства, зголошені вже більше як рік тому.

Атмосфера в суспільстві — це вирішний чинник для всяких масових дій. Масові муринські заворушення, масові студентські заворушення, масовий зорганізований терор чи масове користування наркотиками були можливі тому, що була для них сприятлива атмосфера. Славити Господа — та атмосфера змінюється і ще більше зміниться, поклавши край безкарності і поблажливості супроти злочинців.

СССР і ОН

Генеральний секретар ЦК КПСС, некоронований монарх російської імперії у формі СССР, Л. Брежнєв, виступаючи в Баку, в Азербайджанській ССР, заторкнув низку політичних питань, зокрема працю та перспективи розвитку Організації Об'єднаних Націй. Брежнєв сказав, що „не зважаючи на всі недотягнення і слабості, ОН внесла свій корисний вклад у здійснення принципів і завдань, визначених в статті ОН, допомагала перебороти декілька гострих міжнародних криз. Ми розглядаємо такий підсумок діяльности ОН, — сказано в „Правді" з 3-го жовтня, де надрукована та довга промова, — як важливий успіх зовнішньої політики СССР". Розглядаючи майбутні перспективи ОН, Л. Брежнєв відкрив надії та пляни Кремлю, сказавши: „На майбутнє ОН ми дивимось оптимістично, бо, поперше, знаємо, що роля й політична важливість країн соціялізму і інших свободолюбних країн світу безперервно зростають і будуть зростати, а подруге — політика СССР відповідає бажанням та інтересам всіх народів світу"...

Сказавши іншими словами, Москва розраховує на те, що з роками їй вдасться здобути в ОН ще сильніші позиції, ще більше „голосів" і таким чином через Об'єднані Нації диктувати свою волю світові. Як дотепер, Совєтський Союз із „державними" УССР та БССР і країнами-сателітами дійсно зробили багато, але не для миру, а для проникання в ОН та утруднювання праці тієї світової організації. З допомогою комуністичних прибічників і поплентачів із так зв. „невтральних", а також вживаючи найбільше й найчастіше права вета, СССР спаралізував не один добрий крок ОН, проник до таких інституцій і комісій, як ЮНЕСКО, Комісія допомоги країнам, що розвиваються, до різних гуманітарних інституцій при ОН та, прикриваючись іменем міжнародної організації — провадить свою політику присипляння, розкладання і підриву сил вільного світу.

Заява Л. Брежнєва про ОН та особливо його очікування „райдужних перспектив" майбутньої діяльности ОН на користь комуністичної диктатури й тоталітаризму мали б розвіяти сон з очей багатьох західних дипломатів та працівників ОН у 25-ліття створення цієї Організації.

30 РОКІВ ТОМУ

(іб). — Переглядаючи в пресі програми відзначення 30-річчя праці УККА, кидаємо думкою в минуле, щоб пригадати читачам про події, зв'язані з Першим Конґресом. Перший Конґрес Українців у ЗСА відбувся 24 травня 1940 року у Вашинґтоні, Д. К. Взяло в ньому участь 805 учасників, які приїхали із 168-ох місцевостей. В Конґресі могли взяти участь тільки представники організацій. На підготову Конґресу був проголошений збірковий фонд, до якого перші склали свої датки 4 братські Союзи: Український Народний Союз, Український Робітничий Союз, „Провидіння" і Українська Народна Поміч — 1,000 долярів.

У березні 1940 року всі ці чотири Союзи проголосили в Ню Йорку політичне становище, на базі якого має відбутися Конґрес. В тому проголошенню читаємо:

„Війна в Европі накладає на українську еміґрацію за океаном обов'язок піднести перед світом голос в обороні прав українського народу на власну державу. Ми одні маємо змогу вільно сказати, що український нарід поневолений і що жадає для себе того самого права на самовизначення, що признане іншим народам.

Ми свідомі того, що український нарід може вибороти собі належне йому право господаря на своїй землі тільки власними силами. Але ми свідомі теж того, що йому легше буде досягнути свого права при перемозі демократичних вольностей в Европі. Перемога демократії в теперішній европейській війні мусить зробити актуальною справу самовизначення поневолених народів, у тому числі й українського. Перемога диктаторських ідей большевизму, фашизму і нацизму принесе нашому народові ще більше національне поневолення і колоніяльний визиск.

Підписані представники чотирьох центральних українських запомогових організацій в Америці беруть на себе в цій історичній хвилі почин в акції для піддержки змагань українського народу до вільного державного життя і скликають в тій цілі на день 24-го травня цього року до Вашинґтону Конґрес Американських Українців. Мета Конґресу — заманіфестувати перед широким світом право українського народу на вільний державний розвиток, нарівні з іншими народами Европи, і наладити дальшу акцію тутешніх українських організацій на допомогу державним змаганням до Самостійної, Соборної і Народоправної України.

Український Народний Союз
Український Робітничий Союз
„Провидіння"
Українська Народна Поміч

Ню Йорк, Н. Й., дня 16-го березня 1940 р.

І сьогодні, по прочитанню тієї плятформи, не треба до неї нічого ні додавати, ні віднімати. На неї погодилися тодішні центральні організації і з їх представників створено Конґресову Раду. До неї увійшли представники таких організацій: Жіноча Громада, Ліґа Української Католицької Молоді, Ліґа Української Молоді Північної Америки, Молоді Українські Націоналісти, Об'єднання Українських Організацій в Америці, Оборона Лемківщини, Оборона України, Організація Державного Відродження України, Союз Гетьманців - Державників, Союз Українок Америки, Стрілецька Громада, Українська Національна Рада, Український Золотий Хрест, Чорноморська Січ, Організація Українських Професіоналістів.

24-го травня того ж року о годині 11-ій перед полуднем секретар Конґресового Комітету, Антін Цурковський, закликавши приявних до спокою і уваги, відчитав імена зголошених і зареєстрованих делеґатів. Після того промовив о. Володимир Лотович, як предсідник „Провидіння", Союзу Українців Католиків в Америці:

„У хвилині, коли знову важиться в Европі доля народів, підіймаємо тут, на американській землі, голос в обороні наших рідних братів і сестер, що там, на українських землях, караються у тяжкій неволі... Сьогодні ми будемо радити над тим, яку нам дати відси допомогу визвольній боротьбі українського народу. Тому то звернімся в першу чергу за поміччю до Найсправедливішого й Найпевнішого Джерела, до Всевишнього, тією молитвою, що її навчив нас сам Бог-Син: Отче Наш..."

Конґресом проводив Пан Микола Мурашко, перший голова Конґресового Комітету, тодішній предсідник Українського Народного Союзу. Він сказав: „Український нарід ніколи не зрікався свого права жити своїм вільним життям на рідній землі. І ця боротьба українського народу не устала ні на хвилину... Щоб звернути увагу світу на українську справу, скликано цей Конґрес. Ту ціль мали на увазі чотири українські запомогові організації, коли обговорювали і погодилися взяти на свої плечі цей важкий народний обов'язок: скликати український Конґрес, щоб на ньому заманіфестувати перед світом право українського народу на вільний державний розвиток".

На порядку нарад були такі реферати: „Українці в Америці" — Іван Кислиця, „Боротьба України за державну незалежність" — Марія Ґамбаль, „Наша допомога Україні" — Степан Шумейко, „Україна, Польща і мирові договори" — д-р Лука Мишуга, „Україна, Росія і демократія" — Мирослав Січинський, „Економічні основи самостійности України" — Володимир Дорошенко.

Крім українських доповідачів на Конґресі виступили з промовами такі сенатори й конґресмени: сенатор Дей-

(Закінчення на стор. 6-ій)

М. Петрович

ПОВНИЙ ПРОВАЛ ЦІЛИННОГО ГОСПОДАРСТВА

Про цілину в совєтській пресі пишеться сьогодні мало. Пропаґандивні фанфари про „цілинні досягнення" давно уже замовкли і тільки вряди - годи можна зустріти таку чи іншу статтю про цілинні гаразди, яка тільки потверджує загальновідому в СССР і на Заході правду про повний провал совєтської цілинної господарки.

Сюди слід передусім зарахувати репортажі Черниченка про Казахстан, що появилися в „Литературной Газеті". Проїжджаючи шляхами цілини в минулому році, Черниченко, замість знайомих йому з давніших часів сіл та селищ, побачив „голі місця, зарослі бур'янами". І при тому наче з заздрістю Черниченко згадує про те, як „царському сатрапові" Столипіну з успіхом вдалося закріпити на цих землях протягом 1905-1916рр. понад три мільйони селян - переселенців, давши їм господарські пільги й залишивши за ними ініціятиву в обробітку землі.

Звичайно, про це Черниченко не згадує, але з усією певністю можна сказати, що фіяско совєтської цілинної господарки зумовлене саме тими адміністраційно - бюрократичними методами, які характеризують усю совєтську систему. Заорювання цілини в Казахстані і в Сибіру почалося з партійного наказу, туди силою почали зганяти колгоспників з усіх кінців імперії, колгоспно-кріпацькі порядки запровадили в цілинних радгоспах, цілком не турбуючися про те, чи люди, змобілізовані на цілину, зацікавлені своєю працею. Уся цілинна кампанія мала характер типової совєтської штурмівщини й наперед була засуджена на невдачу, не зважаючи на величезні капіталовкладення, які з'їли мільярди рублів.

Виступаючи 22 листопада 1961 року з промовою в Цілинограді, Хрущов заявив: „Якщо розглядати справу з торговельної точки зору, то ми вже з лихвою окупили видатки, вкладені в освоєння цілинних земель". Була це його відповідь „горе-економістам", які критикували цілинне господарство. Очевидно, був це тільки пропаґандивний гумбуґ.

Сьогодні навіть на підставі совєтських офіційних даних можна ствердити, що затрати, вкладені в цілину, не покривають прибутків, що хліб, вирощений на цілині, не тільки подвійно дорожчий від вирощеного в Україні, але й подекуди з гектара його збирають у два рази менше, ніж в Російській Федерації, не кажучи уже про Україну. Про те, що совєтське цілинне господарство опинилося в сліпому куті, знаходиться в катастрофічному стані, свідчить хоч би той факт, що в 1965 році врожайність усіх зернових культур Казахстану не переходила 3,1 центнера з гектара, а озимого жита в 1967 році зібрано всього 1,8 центнера з гектара, щодорівнювало приблизно кількості посівного матеріялу, не враховуючи інших затрат.

Усе це не вигадки „капіталістів", а статистичні дані, взяті з совєтських джерел, зі збірника „Народное хозяйство СССР в 1968 году". За цими статистичними даними собівартість зібраної в Росії тонни зерна рівнялась 47 рублям, в Україні 37 руб., на цілині — 66 рублям. Це саме стосується й собівартости городини та інших видів сільськогосподарської продукції. Щождо господарювання людським матеріялом, то й воно не краще. Протягом 15 років від початку „освоєння" цілинних земель на постійну працю в Казахстані шляхом адміністраційного примусу перекинено понад мільйон механізаторів. Одначе, переважна більшість цих механізаторів, які прибули дотепер до Казахстану „на постійну працю", довго на цілині не затримались. Майже всі вони після одного-двох сезонів вернулись на свої попередні місця або шукають щастя в інших районах СССР.

Починаючи цілинну кампанію, совєтські керівники плянували в перших роках досягнути там 10-12 центнерів врожайности з гектара, з тим, щоб за декілька років піднести цю врожайність до 18-20 центнерів. Керуючись цими розрахунками, вони плянували довести гуртовий збір зернових культур в Казахстані в 1970 році до 3,5 мільярда пудів. Наскільки це плянування виявилось утопічним, можна бачити хоч би з того, що в 1969 році гуртовий збір зерна в Казахстані дорівнював 1,23 мільярда пудів. („Казахстанская Правда" 1. 2. 70).

Ще утопічнішим виявились совєтські пляни розвитку тваринництва. Перспективним пляном розвитку совєтської економіки продукцію м'яса в Казахстані передбачалось довести в 1970 році до 4,2 млн. тонн і продукцію молока — до 8,6 млн. тонн. Згідно же із відомостями Статистичного Управління Казахстану за 1969 рік в республіці випродуковано всього 821 тисячу тонн м'яса і 1 млн. 38 тис. тонн молока. („Казахстанская Правда"). Це в два рази менше, ніж попереднього року.

В зв'язку з глибокою кризою тваринництва Казахстану, яка почалася 5 років тому (систематичний упадок кількости поголів'я скоту та невиповнення плянів виробництва продуктів тваринництва), можна думати, що цей процес повного розвалу системи совєтського господарства на цілині доведе до катастрофічного банкрутства. В цілому вся сільськогосподарська продукція Казахстану зменшилася в 1969 році у порівнянні з 1968 роком на більше як 4 відсотки.

Проте, глибока кризова ситуація в сільському господарстві цілинних земель не перешкоджає совєтським керівникам і далі господарити методами „штурмівщини". За старими традиціями на збір урожаю в Казахстані зганяють методами „добровільного примусу" людей з цілого СССР, хоч, як це стверджують самі тзки партійці, такі методи не дають позитивних результатів. Партійним керівникам не залишається іншого вибору. Цілинна економічна система надто бо пов'язана з усією совєтською економічною системою, і змінити її можна тільки при умові загальних змін в СССР. Але саме цього й бояться совєтські керівники.

Яскраве банкрутство совєтського цілинного господарства — наявний доказ щораз глибшого загнивання совєтської системи в цілому. Для отримання позитивних наслідків на цілині потрібна людська ініціятива, вільний вияв людської індивідуальности і, зокрема, економічне зацікавлення. Усе це чуже совєтській господарській системі, побудованій на партійно - бюрократичній системі наказів згори, і саме на цілині найяскравіше виявилися усі недоліки цієї системи. Проте, відомо, що й там, де ця система „устабілізувалася", протягом 50 років кризові процеси виявляються щораз сильніше. На підставі даних, зачерпнених з підпільної літератури, можна думати, що ці процеси поглиблюватимуться.

ЩЕ ПРО „ВСЕБІЧНЕ ЗБЛИЖЕННЯ НАЦІЙ" В СССР

У двох статтях, надрукованих в „Свободі" з 2 і 3 жовтня, п. М. Сосновський полемізує з моєю статтею в журналі „Сучасність" за липень - серпень ц. р. п. н. „Всебічне зближення націй Радянського Союзу". Він приписує мені „твердження про те, що Ленін змінив свої погляди на самовизначення націй щойно після захоплення влади в Росії". Такого твердження в моїй статті немає, і тому суґестія п. Сосновського є його власною видумкою. Натомість у моїй статті написане таке:

„Заки Ленін прийшов до влади, він писав, що не було б нещастя, коли б Україна відділилися від Росії. Але вистачило йому засісти на престолі Романових, щоб він зразу зробив усе можливе, щоб до цього не допустити".

Якщо йдеться про перше речення, то в ньому я передав зміст заяви Леніна, яку він зробив під час „Сьомої (квітневої) всеросійської конференції РСДРП" (Російська Соціял-Демократична Робітнича Партія) в квітні 1917 року. Там він між іншим говорив: „Якщо Фінляндія, якщо Польща, Україна відокремляться від Росії, в цьому нічого поганого нема. Що тут поганого? Хто це скаже, той шовініст. Треба збожеволіти, щоб продовжувати політику царя Миколи" („В. І. Ленін про Україну", ч. 2, Київ 1969, ст. 15). Щождо другого речення, себто того, що, засівши на престолі Романових, Ленін зробив усе можливе, щоб Україна не відірвалася від Росії, — цього доказувати не треба.

Далі п. Сосновський не згідний зі мною в тому, що „перед революцією РСДРП виступала з проєкцією справедливих взаємин між народами світу взагалі". Таке твердження в моїй статті справді є. Але воно відповідає правді. Ще в 1903 році Другий з'їзд РСДРП, що відбувся в Лондоні, прийняв „Програму РСДРП", т. 9 якої звучала: „Право на самовизначення за всіми націями, що входять у склад держави". („ВКП(б) в резолюціях і рішеннях з'їздів, конференцій і пленумів ЦК", ч. 1, Київ 1941, ст. 21). В час, коли неросійські народи жили під тиском російського царату, така постанова РСДРП була безперечно смілива і справедлива. Варто пригадати, що це гасло РСДРП видвигнула 15 років скоріше, як президент ЗСА Вудро Вільсон. Правда, на практиці діячі РСДРП не були послідовні в питанні самовизначення народів, що більше, вони змагали до їх поневолення.

Проте, якщо йдеться не про політичні декларації, а про те, як на ділі РСДРП і Ленін ставилися до неросійських народів імперії, в моїй статті написано так: „Як частинно вже згадано, крутійства почалися вже до революції, отже тоді, коли тодішня РСДРП, з одного боку, декларувала право народів російської імперії на самовизначення, а з другого боку — рівночасно застерігала собі право вирішувати, чи даний народ має бути самостійний, чи ні, або коли Ленін раз висловлювався за абсолютну свободу всіх народів, навіть найменших, а рівночасно писав, що він є проти роздріблення, за великі держави, або коли він з лайкою накидався на соціял - демократів неросійських народів царської імперії, що хотіли мати свої власні партії".

Ясно, що п. Сосновський, який аналізує мою статтю, мусів читати таку мою оцінку. Але він пише на адресу цієї статті, що, мовляв, „немає ніяких підстав для того, щоб у Леніні бачити прихильника неросійських народів в такому чи іншому періоді його діяльности". А-ле де в моїй статті написано, що Ленін був колинебудь прихильником неросійських народів?

У висновку п. Сосновський заявляє, що те, що я пишу про РСДРП і Леніна, „просто розминається з історичною правдою". Наведені мною вище документи доказують, що так не є, дармащо, пишучи згадані закиди на адресу моєї статті, п. Сосновський не взяв тих документів до уваги. Рівночасно він приписав мені опінії, які я не висловлював.

Мирослав Прокоп

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Галина Дуда

КРИЗА В ОСВІТІ

(4)

Багато вчителів і адміністраторів, розглядаючи об'єктивно освітню систему, прийшло до подібних висновків.

„Нешенел Елементри Принципел", журнал Асоціяції Початкових Шкіл, присвятив ціле число темі „Деґуманізація нашого суспільства через освіту із активною підтримкою загалу".

На 25-му річному З'їзді Асоціяції для Нагляду і Розвитку Програми Навчання доповідачі атакували „неґуманність" освітньої системи. На весняному зборі Народної Освітньої Асоціяції, найбільшої організації вчителів у ЗСА, дискутувалось, які саме альтернативи до теперішніх метод і систем могли б бути застосовані для покращання народних шкіл у підготові молоді до майбутнього.

Модернізація

Багато людей протиставиться пропонованим змінам у школах, мовляв „коли вони були добрі для мене, то також добрі й для моєї дитини". Але школи мусять поліпшуватися постійно, щоб краще забезпечувати дітей уміннями, потрібними їм для того, щоб жити успішно в світі, який безперестанку зростає і ускладнюється. Освітня система 1910 року, можливо, була задовільною для потреб того часу, але ледве чи є вона вистачальною сьогодні.

Підложжям консерватизму є, зокрема, страх перед впливами студентів-екстремістів з СДС. Проте, зміни в напрямі поліпшення освіти, як способу навернути розгублену молодь на шукання вартісних життьових цілей, вже застосовуються в багатьох місцях і в багатьох формах. Ефектовні й тривалі зміни переводяться в життя, як наслідок зрозуміння потреби студента стати добрим громадянином, здібним давати собі раду в своєму оточенні, а не як відповідь на вимоги радикальних студентських чи інших груп, які зацікавлені лише у своїй власній, політичній користі.

Експериментальні зміни

Багато людей, передусім молодих, твердять, що ми живемо в безнадійно заколочених часах, при цьому вони покликаються на школи і неґативне наставлення до них школярів. Чарлз Памнер, президент Народної Студентської Асоціяції, заявив перед Президентською Комісією в справі заворушень в університетах: „Доки триває війна в Індо-Китаї, доки існує в цій країні убогість, доти будемо робити невигідним, а то й неможливим життя людям на впливових постах".

Чи школи повинні займатися поважними проблемами — дискусійне питання. Але ніхто не сумнівається в тому, що треба вжити заходів, щоб розв'язати її пекучі проблеми.

Поліпшення шкільництва включає загальноприйняті цілі, а заразом і дуже контроверсійні методи реалізації. Назагал учителі, студенти й батьки погоджуються, що треба поліпшити вишкіл учителів. Передусім тепер, коли вчителі вимагають підвищення платень, може стати конечним, щоб вони виявили вищий рівень своїх кваліфікацій.

Загальноприйнята ціль — це навчання дитини у формі активного переживання нею навчального матеріялу. Методи осягнення цієї цілі мають свої добрі й злі сторінки. Якщо контроверсія оточує пропоновану зміну, існує менша правдоподібність, що шкідливі елементи, пропоновані одним гуртом, перейдуть непомітно.

Наприклад, недавно виявилося, що подекуди вживано наркотики, щоб витворювати у дітей більший нахил до науки. Лікарі протестують проти цього, заявляючи, що наслідки довготривалого вживання певних наркотиків ще не вповні досліджено. Це напевно викличе уважніший перегляд цієї справи ще поки вона може спричинити багато шкоди. З другого боку, вперте нарікання часто буває вбивцем добрих задумів.

По цілій Америці випробовують в школах нові методи. Деякі з них успішні, інші ні. Але ці спроби вказують на нові можливості в шкільництві.

У Філядельфії знаходиться славна „Школа поза мурами". Згідно з теорією англійського педагога Джана Бремера кількасот учнів вчаться тут без того, щоб „ходити до школи". Вони використовують ціле місто як свою школу. Записані в різних курсах, учні йдуть по місті, вивчаючи даний предмет через безпосередній контакт із людьми й місцями, які мають відношення до цього предмету. В цій школі нема жадного розрізнення щодо віку — з тієї причини, мовляв, що учні можуть навчитися одне від одного так само багато, як від учителя.

Ця програма має успіх насамперед серед тих дітей, які перед тим не мали охоти до науки. Така метода безпосереднього навчання включає цілого учня — фізично, емоціонально, інтелектуально. Критики „Школи без мурів" вважають, що її учень не буде нічого робити, якщо сам себе до науки не спонукатиме. Отож успіх цього проєкту є в першу чергу заслугою динамічного провідника, а не системи.

У Медовбрук Джуніор Гайскулі в Нютоні, Месачузетс, застосовувано кілька років унікальну систему. Базована на теорії, що різні учні мають різні зацікавлення й спроможності, ця школа запровадила кібернетичну програмову систему, в якій кожний учень може вибирати собі певні курси, що мають відношення до кожного з основних предметів, які він мусить вивчати.

Експеримент цієї школи прийнятий як успішний. Успіхові його сприяє ще й те, що громада, в якій ця школа існує, багата, а учителів і адміністраторів для неї спроваджено з поблизького Гарварду.

Тому, що зміни в публічних школах відбуваються повільно, декотрі педагоги взялися за творення приватних шкіл. Один тип таких шкіл представлено в книжці A. S. Weill „Summerhill". Ці „вільні школи" існують уже від Ню Йорку до Каліфорнії. Діти вивчають в них те, що хочуть, бо вважається, що кожна дитина навчиться всього, що їй треба, а то й більше, тоді, коли матиме змогу „рости своєю скорістю".

Навчальні машини є технічними винаходами, які потверджують той самий індивідуальний підхід до навчання. Будовані на дослідах таких науковців, як проф. Б. Ф. Скинер із Гарварду, вони дають можливість учневі „починати на своєму рівні й рости своєю скорістю".

Учень відразу дістає певне задоволення, коли дає правильну відповідь на питання. Якщо ж його відповідь неправильна, то він одержує інше, подібне питання.

Таку навчальну методу деякі педагоги вважають доброю тому, що вона дає змогу повільнішому учневі ставати успішним, не переймаючись низкою невдач. Недоліки навчальних машин в тому, що в них програмуться тільки певні матеріяли, і вони не можуть увесь час працювати без живого вчителя.

(Далі буде).

УВАГА: НАРКОТИКИ І НЕБЕЗПЕЧНІ ЛІКИ

Зладив: д-р Михайло Данилюк

Почався новий шкільний рік. Сотні тисяч юнацтва, мільйони дітей повернулись у школи, інститути, університети. Серед них — велика кількість українських дітей. Ваші діти знову переводитимуть майже цілий день поза домом, здалека від Вашої опіки та нагляду. Чи знаєте в якому вони товаристві? Що вони роблять у години розваги? Які у них проблеми, і як вони їх розв'язують? Чи певні Ви, що у своїх труднощах вони не підпадають під впливи сторонніх і злочинних середовищ, що не попадають вони у загрозливу атмосферу наркотиків і грізних ліків? Як це перевірити? Слідом за нашою брошурою про наркоманію і зловживання ліками, яку ми видали минулої весни, тут подаємо скондензований матеріял з цієї проблематики, який, надіємось, стане підручною інформацією для кожного Читача в разі потреби.

Речовина або лік:	Вулична („підпільна") назва:	Як заживається:	Негайна дія:	Час дії:	Наслідки і дія на майбутнє	Як розпізнати вживача	Чи і коли вживається в медицині
НАРКОТИКИ:							
Морфіна (Morphine)	"M", "Dreamer"	Ін'єкцією у вену, іноді під шкіру; дехто — ковтає	Загальне піднесення і дещо запаморочення; оп'яніння; затвердіння кишок, нудота, іноді з вонітуванням, часто — затримання сечі.	4 години	Фізичний і психічний занепад; вимагає щораз більшої дози; швидко витворює злоякісний навик — психічний і фізичний; втрата апетиту і заникнення статевого життя; необхідність приймання регулярно, щоб уникнути важких симптомів; часті інфекції від голок, не рідко смерть від помилкової дози.	Помітно звужені зіниці; піднесений настрій, як при алькоголі; дипресивний настрій під кінець дії; повільний пульс і віддих; знаки від голки, найчастіше на руках.	Лише для знечулення болю; майже завжди вживається лише в лікарні; рідко приписується пацієнтам для внутр. вжитку, а ще рідше для ін'єкцій, але й тоді під наглядом мед. персоналу.
Героїна (Heroin)	"H", "Horse", "Junk", "Scag", "Smack"	Ін'єкцією у вену, підшкірно, іноді нюхається	Так, як при морфіні, але піднесення настрою ще більше, включно до помітної і буйної ейфорії.	4 години	Такі ж, як при морфіні, але в посиленій мірі.	Так, як при морфіні	Не вживається і не приписується.
Метадон (Methadone)	"Dolly"	Ін'єкцією або ковтанням	Цей синтетичний наркотик має подібну дію до героїни, але має також седативні властивості; вживається наркоманами при відсутності героїни.	4 - 6 годин	Такі ж, як при морфіні або героїні, але можна понижувати дозу під наглядом при лікуванні наркоманії.	Так, як при героїні	Для знечулення болю, але рідко; останніми часами вживається для лікування наркоманів в деяких медичних центрах.
Кодеїна (Codeine)	"Schoolboy"	Ковтанням, іноді ін'єкцією	Евфорія можлива лише при великих дозах; у молоді — піднесений настрій, оп'яніння; відпружує старших.	4 години	Такі ж, як при морфіні, але в легшій формі; звичайно продовжене вживання веде до героїни або морфіни.	Важко, хібащо вживається більшими дозами; молодь найчастіше вживає його у сиропах проти кашлю або таблетами.	Для знечулення болю і проти кашлю; дуже часто приписується пацієнтам усякого віку.
ГАЛЮЦИНОГЕНИ:							
Маріхуана і гашиш (Marijuana and hashish)	Stick or joint of "pot", "grass", "weed", "tea", "hash"	Куріння, в більшості — цигарками, іноді ковтається	Загальне піднесення; в більшій дозі — евфорія; розлад в орієнтації в часі і просторі; піднесений апетит; відсутність самоконтролі; затрата пам'яти щодо недавніх подій; у вищих дозах — іноді психічні розлади включно до манії переслідування та інших видів психоз.	1 до 6-ти годин	Психічна нестабільність і психічна залежність від маріхуани; хронічний бронхіт; запалення очей; частіші випадки психоз; в осіб з нахилом до психічних недуг може викликати божевілля; хронічне вживання веде у 80-90% до вживання героїни.	Евфорія, сильно піднесений настрій й активність без фізичних познак оп'яніння, як, наприклад, при алькоголі з розладом рухів тощо; помітна говірливість без причини; запах спаленого зілля або листя з рота або одежі; зачервонілі очі.	В медицині не вживається і не приписується. В деяких країнах Далекого Сходу вживається в народній медицині.
ЛСД (LSD, d-lysergic acid diethylamide)	"Acid", "cube", "sugar", "Big D"	Ковтається в краплях, таблетах, капсулях, в більшості в захованих формах у цукерках, жувальній ґумі, коржиках і т. д.	Розлад сприймання оточуючого довкілля; розлад органів чуття, особливо зору і слуху; галюцинації; розщеплення персональности; помітна податливість на сторонні впливи, намови від інших людей; розлад логіки; „втеча від реальности", практично — втрата контакту зі світом.	10 - 12 годин	Психічні розлади; у людей з нахилом до нервової незрівноважности може викликати постійне божевілля або глибокі психози; в багатьох випадках веде до почуття постійної тривоги, страху а навіть самогубства; часто психічні розлади повертаються місяцями пізніше, навіть уже без нових доз ЛСД; повторене вживання веде до деґенерації хромозомів, що може передатись на наступне покоління.	Помітно розширені зіниці; загальне піднесення настрою із захопленням невідомим; голосна і часто незв'язана говірливість; розлад у сприйманні чуття, напр., така людина „чує" кольори, „бачить" звуки і т. д.; часто після дії — помітне пригнічення.	В медицині не вживається і не приписується.
Мескаліна (Mescaline)	"Cactus", "mesc", "peyote", "buttons"	Ковтається у різних формах	Початково — почуття нудоти, згодом болі голови, за якими слідує помітне розпруження м'язів; після початкової дії — все відбувається, як при ЛСД, іноді буйні вияви, як при стимулянтах типу амфетаміни у високій дозі.	8 - 12 годин	Докладно невідомо, але правдопоібно дія дуже близька до ЛСД, зокрема в більших дозах та постійному вживанні.	Так само, як при ЛСД	Не вживається і не приписується.
СЕДАТИВИ: До цієї групи належить передусім група барбітурних препаратів з такими назвами: Phenobarbital, amobarbital, pentobarbital, secobarbital або з патентовими назвами: Seconal, Nembutal, Tuinal, Amytal, Butisol, Luminal і ін.	"Downs", "Barbs", "Goofballs", "Blue heavens", "Yellow jackets", "Red devils", "Redbords", "Phennies", "Rainbows"	Ковтається, іноді також уводиться ін'єкціями	Седативна, себто розпружуюча дія; відпруження від тривоги, турботи та психічного хвилювання; помітний заник пам'яті щодо недавніх подій; алькоголю; розлад логіки; розлад рухів, напр., нескоординована хода, невиразна мова тощо.	4 і більше годин, залежно від роду ліку	Вимагає щораз більшої дози; толеранція дози не висока, і тому часті випадки смерти від надмірної дози; витворює злоякісний навик; нервові розлади; психічна нестабільність; заник логіки і пам'яти; нахил до нещасливих випадків, напр., при їзді автом тощо; відсутність ліку для постійного вживання викликає сильну фізичну реакцію, як при наркотиках: сонливість, брак енергії, депресивний стан.	Поведінка дуже подібна до п'яного стану; відсутність запаху алькоголю; повільні рухи і рефлекси; помітна сонливість; заник пам'яти, неохайність, погані оцінки в науці; часті вибухи темпераменту; агресивність, нахил до конфліктів, злоба.	Ця група ліків широко приписується для вживання проти безсонниці, нервового напруження, психо-фізіологічних розладів тощо. Молоді звичайно цього не приписується, але вона це одержує на „чорному ринкові". Крім барбітурних препаратів вживається ще інші, подібні в дії ліки, як, напр., „Доріден", „Лібріюм", „Валіюм" та інші, які зловживаються в такій самій мірі.
СТИМУЛЯНТИ: До цієї групи належить передусім група амфетамінів з такими назвами: Amphetamine, Dextroamphetamine, Methamphetamine, або з патентованими назвами: Dexedrine, Benzedrine.	"Ups", "Speed", "Uppers", "Dexies", "Crystal", "Meth", "Hearts", "Footballs", Co-pilots", "Truck drivers"	Ковтається, часами уводиться ін'єкціями, рідко нюхається	Почуття посиленої енергії, загального піднесення; втрата апетиту; безсонниця; почуття піднесеної активности й ініціятиви; помітна евфорія, особливо при вживанні ін'єкціями; пожвавлені рухи; голосна мова й активність без причини.	4 години	Висока толеранція, яка вимагає щораз вищої дози, щоб осягнути бажаний ефект; психологічна залежність, брак ліку викликає помітну і глибоку депресію; втрата ваги і швидка втомлюваність, фізична і психічна; розлад логіки; заник пам'яти; часті психози, що подібні до деяких видів схізофренії (божевілля).	Неспокійна поведінка; велика рухливість та говірливість без особливої причини; дразливість; нервові вибухи; тремтіння рук, особливо пальців; помітна сухість у роті; швидкий пульс; посилене потіння; знаки від голки на руках, якщо вживається ін'єкціями.	Різні комбінації „Деркседрини" приписуються для поборювання ненормальної сонливости, іноді для побудження нервової системи. Особливо широко приписується для втрати апетиту при дієтах для втрати ваги, але останніми часами лікарський світ приписує це щораз рідше й обережніше.
Кокаїна (Cocaine)	"Coke", "Snow"	Нюхається, уводиться ін'єкціями, іноді ковтається	Евфорія, загальне побудження; можливі галюцинації; почуття великої фізичної сили; посилена активність, а в деяких осіб — нахил до злочинних актів.	Різнородний: сама висока евфорія — 20-30 хвилин, але додаткова дія — кілька годин, залежно від дози.	Не вимагає побільшеної дози; витворює психічну залежність, і бажання евфорії та приємних галюцинацій веде до злочинности; втрата апетиту і ваги; хронічна бесонниця, припадки судорогів.	Валакучість, неспокій, загальне піднесення; посилена активність; швидкий пульс; нерівномірне дихання; нервовість, вибуховість.	Вживається дуже рідко, і це тільки для місцевої анастезії (знеболювання) при операціях на слизових оболонках. Не приписується.

СЛОВНИК НАРКОМАНІВ

Люди, а в тому і молодь, які займаються продаванням наркотиків або різних ліків та хемікалій, а також ці, що їх постійно вживають, мають на „чорному ринкові" своєрідний словник. Вживають вони різні видумані слова, щоб необізнана людина, родичі чи близькі знайомі не зорієнтувались про що йде мова, коли вживачі чи продавці обмінюються інформаціями.

Такий словник наркоманів — доволі широкий. Дещо із цього своєрідного „назовництва" ми подали в таблиці ліків, але тут ще подаємо найчастіше вживані слова та назви. Матеріял взято з медичних видань, а також з видань Державного Інституту Психічного Здоров'я.

Acid — ЛСД
Acidhead — хронічний вживач ЛСД
Bag — пакунок наркотику або ліків
Bang — ін'єкція наркотику
Barbs — таблети барбітурних препаратів (насонних ліків)
Bennies — „Бензедрина", рід амфетаміни (стимулянт)
Blue angels — „Амиталь", насонний лік у синіх капсулях
Bombita — ін'єкція амфетаміни, часами разом з героїною
Bread — гроші
Bum trip — неприємні переживання від задурманюючих ліків
Cap — капсуля
Cokie — хронічний вживач кокаїни
Cop — дістати, одержати героїну
Crystal — амфетаміна (стимулянт)
Cubehead — частий вживач ЛСД
Deck — пакунок з наркотиками
Dexies — „Декседрина", рід амфетаміни (стимулянт)
Dime bag — пакунок наркотиків (маріхуани) на 10 долярів
Dirty — особа, що має в посіданні наркотик або лік
Dollies — „Дольофіна", що є рівнозначна з метадоном
Doper — особа, що регулярно вживає наркотик або лік
Dynamite — героїна високої якости
Fix — ін'єкція наркотику
Flush — сила початкової дії взятого наркотику чи ліку
Flip — стан психози від наркотику чи ліку
Floating — під впливом наркотику
Fuzz — поліція
Gage — маріхуана
Good trip — приємні переживання (галюцинації) від наркотику чи ліку
Goofballs — насонні ліки
Grass — маріхуана
H — героїна
Hard stuff — героїна
Hash — гашиш
Hay — маріхуана
Head — особа залежна від наркотику або ліку
Hearts — таблети „Декседрини" (стимулянта)
Heat — поліція
High — під впливом наркотику
Hooked — хронічний навик до наркотику
Horse — героїна
Hype — особа з навиком до наркотику, наркоман
Joint — цигарка маріхуани
Jolly beans — таблетки стимулянтів
Junkie — наркоман
Love affair — ін'єкція героїни і кокаїни разом
Layout — прилад для ін'єкцій
Lemonade — героїна поганої якости
M — морфіна
Mainline — ін'єкція наркотику або ліку у вену
Mesc — мескаліна (галюциноґен)
Meth — рід амфетаміни (стимулянт)
Methhead — хронічний вживач амфетаміни
Narco — детектив або агент, що слідкує за наркотиками
Nickle bag — пакунок маріхуани за 5 долярів
O.D. — надмірна доза наркотику
On the nod — сонливість від наркотиків
Panic — брак наркотиків на „чорному ринкові"
Pillhead — постійний вживач таблеток (стимулянтів і седативів)
Pop — впорскнути лік
Pot — маріхуана
Pothead — постійний вживач маріхуани
Purple hearts — таблети „Дексамилю" (разом стимулянт і седатив)
Pusher — продавець наркотиків
Quill — окладинка сірників, яка служить для нюхання кокаїни
Rainbows — „Туіналь", насонний лік в червоно-синіх капсулях
Red devils — „Секональ", насонний лік в червоних капсулях
Reefer — цигарка маріхуани
Roach — недокурок маріхуани
Roach holder — прилад для тримання недокурка маріхуани
Scag — героїна
Score — (за)купити наркотик або лік
Shooting gallery — відоме місце, де наркомани беруть ін'єкції
Skin popping — ін'єкції наркотиків або ліків під шкіру
Smack — героїна
Snorting — нюхання, вдихання ліку
Snow — кокаїна
Speed — амфетаміна (стимулянт)
Speedball — ін'єкція стимулянту і седативу разом; також — героїни і кокаїни разом
Spike — інструмент для ін'єкцій наркотиків
Stick — цигарка маріхуани
Stoolie — інформатор (для поліції)
Straight — людина, що не вживає наркотиків
Tea party — збір або сходини для спільного куріння маріхуани
Tracks — рубці на шкірі від уколів голки
Turned on — під впливом наркотиків
25 — ЛСД
Uppers — стимулянти, кокаїна, задурманюючі ліки
Weed — маріхуана
Works — прилад для ін'єкцій
Yellow jackea — насонний лік „Нембюталь" в жовтих капсулях

ПРИМІТКА: При потребі різні наркотики та задурманюючі ліки можна знайти в сечі або крові підозрілої людини. Для цього потрібно лише одержати прібку сечі від такої людини, а ще краще крови, і відіслати її до відповідної ляборатотрії. Така аналіза напевно розрізнить, наприклад, наявність звичайного алькоголю або будьякого ліку чи наркотику. З прібки крови можна навіть установити рід наркотику чи ліку. Звичайно, такі прібки мають якусь вартість, коли їх взяти в часі дії наркотику чи ліку.

Ляборатірійними аналізами можна дослідити наявність всіх груп амфетаміни (Декседрини, Бензедрини), всіх груп насонних ліків чи седативів, а також — героїну, морфіну, метадон, кодеїну, демероль та інші синтетичні наркотики. На жаль, до цього часу ще нема надійної аналізи, щоб виявити ЛСД та маріхуану,

ВІДБУВСЯ СОБОР У.Є.О.

Цьогорічний Собор Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці, що вже існує 48 років, відбувся в днях 25-27 вересня, в Українській Пресвітерській Церкві в Ошаві, Онт., Канада.

Собор розпочався вечірнім Богослуженням у п'ятницю 25-го вересня, на якому проповідував представник УЄО до Комітету Українців Канади і член Президії цієї Організації — паст. І. Р.-Ковалевич з Вінніпеґу.

Собор розпочав свої ділові наради в суботу 26-го вересня в годині 10-ій рано. Предсідником Собору обрано паст. І. Р. Ковалевича, а секретарем — добр. Петра Черняка з Торонта.

Вислухавши звіт з праці дотеперішньої Головної Управи та Контрольної Комісії, Собор одноголосно ухвалив їй признання та подяку за виконані обов'язки. До нової Головної Управи увійшли: паст. Іван Яцентій — президент; добродій Михайло Козак з Торонта і Володимир Багрій зі Скач Плейнс, Н. Дж. — заступники президента; паст. В. Боровський — екзекутивний секретар, добр. Петро Гончар з Дітройту — скарбник, паст. Василь Вінявський з Едмонтону — канадійський скарбник, радні: паст. В. Кучер з Гамільтону, добр. С. Дудар і Іван Яцентій молодший, обидва з Ошави; адвокати Андрій Козак з Торонта і Віктор Боровський з Дітройту. В цьому випадку нова Головна Управа поповнилася молодою ґенерацією.

Контрольна Комісія складається з добродіїв: В. Грисюка, Т. Бурка і П. Черняка, всі з Торонта. В складі редакції та Адміністрації журналу „Євангельський ранок" не було змін. Редактором залишився паст. В. Боровський, а адміністратором — добродій М. Козак, Петро Сміт і Онофрій Вівчар, усі з Торонта.

Між замітнішими справами, які обговорювалися та полагоджувалися на Соборі, треба відзначити справу підготовки Українським Євангельським Об'єднанням до видання в сучасній українській мові творів Г. С. Сковороди та підготовки до святкування в 1972-му році його 250-літнього ювілію з дня народження; поміч у виданні одному американському місійному товариству в українському перекладі парафразованого Нового Заповіту; обговорювався стан праці над Історією Українського Євангельсько-Реформованого Руху; постановлено апелювати до читачів і приятелів про збільшення фінансової допомоги на дальше видання журналу „Єв. Ранок"; обговорювано проблеми дальшого розвитку українського св.-реф. руху, особливо справу молодого покоління і тих українських протестантів, що є членами неукраїнських церков і нового проповідничого доросту. Докладніше доручено цими справами занятися новій Головній Управі. Підкреслено конечну потребу мати українським протестантам різних віровизнань спільне репрезентаційне та координаційне тіло в Північній Америці. Постановлено провадити збільшену освідомлюючу акцію між різними чужинецькими протестантськими церквами та місіями, щоб вони не ототожнювали українців й інші народи Совєтського Союзу з росіянами та не фаворизували різні російські місії, які не завше звуть себе російськими. Це фаворизування видно з більшого числа російських радіопередач, що надаються в Совєтський Союз, з друку більшої кількости російських Біблій, біблійних конкорданців, російської Біблійної Енциклопедії і т. д. Ці видання переважно поширюються між українцями і тут і в Україні. Ухвалено відповідні резолюції в справі неспокоїв, що їх викликає частина американської молоді, що стоїть у значній мірі під впливами маоїзму, троцкізму, кастризму і т. д. та в справі віднутности дійсної релігійної свободи та релігійного переслідування в Совєтах, а особливо проти погромницького походу проти Ради Євангельських Християн-Баптистів, як і рівнож проти переслідування працівників культури в Україні та взагалі в Совєтському Союзі, проти русифікації українського й інших народів і зросту поліційного терору. Остання резолюція дякує Українській Пресвітерській Церкві та її пасторові за так гостинне приняття Собору. Важніші резолюції Собору будуть незадовго опубліковані в українській та англійській мовах і розіслані до української та чужинецької преси і відповідних установ.

В неділю 27-го вересня відбулося врочисте Соборове Богослуження, яким проводив президент УЄО, що є також членом Постійного Секретаріяту СКВУ — паст. І. Яцентій. Асистував йому паст. І. Р.-Ковалевич, а проповідь на тему „Нова мораль?" виголосив паст. В. Боровський. Це Богослуження прикрасили своїми сольоспівами: добродійки О. Вовкун і А. Сокілка та оперові співаки Іраїда та Петро Черняки.

По Богослуженні, від години 1:30 по полудні, відбувся обід-бенкет, на якому промовляла радна Х. Томас, що заступала посадника міста Ошави. Головним промовцем був один з визначних українських діячів та генеральний секретар СКВУ — добр. Микола Плавюк, якого промова зробила глибоке враження на присутніх. Між іншими відчитано привіти від Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков у ЗСА, Українського Народного Союзу, від Відділу Ліґи Визволення України в Ошаві; професора Василя Галича — перекладача на англійську Історії України проф. М. Грушевського і укр. євангельського письменника М. Подворняка бенкеті відіграв на піяно з великим хистом кілька композицій світової слави композитор — Святослав Домбровський, син історика д-ра О. Домбровського з Джамейки, Н. Й., а також цей бенкет своїм співом збагатили п-во Іраїда і Петро Черняки та добр. Ігор Салмерс з Ошави зі своєю дружиною та чотирма донечками вбраними в пишні українські строї, які відспівали 23-тю псальму.

В. Б.

Актуалізується справа будови церкви св. Юра в Ню Йорку

(Закінчення з 1-ої ст.)

при парохії. До поважних проблем належить також розмір нової церкви, достосований до потреб парафії, яка є єдиною поміж всіми нашими парафіями в ЗСА цим, що має типово іміґраційний, переходовий характер. Крізь парафію і церкву св. Юра пройшли десятки тисяч наших іміґрантів, але число постійних парафіян є не таке то вже велике й до того постійно міняється. Отже, йдеться не лише про кошт будови, але й удержання церкви. Та все таки о. парох уважає, що не питання грошей на будову церкви, яких досі зібрано понад пів мільйона долярів, але згадані і численні інші проблеми є перешкодою в негайному приступленні до будови нової церкви. Подаючи одну за одною труднощі, зв'язані з будовою церкви, о. парох водночас подавав свою концепцію розв'язки. Новий Парох висловився з повним признанням для трудів попередніх парохів а зокрема о. ігумена Ю. Катрія, та Отців Василіян, які стільки натрудилися в справі будови церкви та щиро дякував за дотеперішній труд членам Комітету і запевнив їх щодо повної своєї й інших Отців парохії льояльної співпраці з Комітетом. Слово о. Пароха було навіяне великим отимізмом щодо успішного закінчення розпочатого діла, а його заява, що будова церкви (до речі першої церкви св. Юра, бо досі вона користується чужими, набутими, невідповідними будинками), є завданням число один не лише місцевої парохії, але всього Василіянського Чину американської провінції, здобула повне, одноздгідне, признання усіх приявних, які вийшли з наради в твердім переконанні, що довго підготовлювана будова церкви, мимо великих труднощів, в недалекій майбутності станеться реальною дійсністю.

Збори відкрив і ними проводив голова Комітету адв. Р. Гуглевич, після чого о. парох Ґавліч відмовив „Отче наш". Секретар Комітету мґр Іван Базарко відчитав протокол останніх нарад Комітету, який з доповненнями прийнято, після чого звітували голова Комітету та його касир дир. Іван Винник. Зі звіту останнього приявні довідалися, що дотеперішня збірка на будову церкви виносить понад пів мільйона долярів, з чого видано понад 80.000 долярів на купно й розбірку давного ґаражового будинку, положеного поміж церквою і школою св. Юра, щоб побільшити площу під майбутню церкву. Колишній ігумен й керівник справами будови церкви о. д-р Юліян Катрій, виїжджаючи з Ню Йорку, передав касирові Комітету всі рахунки для перевірки й на цій основі касир склав свій звіт, підкреслюючи повну упорядкованість книг будови церкви та прикладну ощадність о. ігумена Катрія та других Отців парохії. Весь фонд будови церкви є частинно інвестований в бондах, а частинно зложений на щадничих контах місцевих банків. В дискусії забирали голос пп. Б. Ластовецький, Є. Манацький, Е. Камінський, Шумилович, С. Чума, І. Винник, М. Гузар і Я. Падох. Збори схвалили пропозиції о. Пароха й вирішили з'ясувати справу будови церкви на найближчих квартальних зборах Об'єднаного Комітету місцевих організацій, а згодом на загальних нарадах парафіян. Приявні погоджувалися в тому, що слід покликати окрему комісію для справи плянів нової церкви, яка б перед'явила свої пропозиції повному Комітетові Будови. Оживлення праці для підготови будови церкви та заява о. пароха Ґавліча відносно першенства справи будови, піддержана повним одобренням цілого громадського Комітету Будови, дає запоруку, що нова церква незабаром стане дійсністю під умовою, що всі парохіяни св. Юра виконають своє зобов'язання супроти своєї церкви.

Відбулась Четверта Конференція ВАКЛ у Японії

Токіо. — Четверта Світова Антикомуністична Конференція тривала від 14 до 20 вересня ц. р. в Кіото - Токіо і ухвалила резолюцію про розподіл російської імперії на національні незалежні держави усіх поневолених народів; резолюцію про підтримку революційно - визвольної боротьби України за її національно-державну незалежність; стала в окремій резолюції в обороні українських політичних в'язнів, зокрема К. Зарицької, О. Гусяк, Г. Дідик, д-ра В. Горбового, Л. Лук'яненка, І. Кандиби, М. Гориня, С. Караванського, А. Амальрика й інших засуджуючи їх ув'язнення та вимагаючи їх негайного звільнення; стала в обороні переслідуваної релігії і Церкви в Україні, як теж в обороні усіх поневолених російським імперіялізмом народів в СССР і в сателітних країнах; засудила русифікацію і народовбивство збоку москвинів, зокрема в окремій резолюції засудила ЮНЕСКО за означення народовбивці Леніна як „гуманіста"; запротестувала проти можливих намагань західньо німецького уряду на вимогу Москви обмежити або заборонити політичну діяльність еміґрації з-поза залізної заслони, засуджуючи договір поміж Москвою і Бонном та закликаючи німецький парлямент його не ратифікувати; на внесення генерального секретаря проф. Гернандеза прийняла зміну Хартії — статуту ВАКЛ по лінії вимог АБН і України, прийнявши до Хартії ВАКЛ статті, що уповноважений речник національно - визвольних організацій поневолених російським імперіялізмом і комунізмом народів в СССР і в сателітних країнах стає за статутом — стає членом Президії ВАКЛ.

На підставі рішень IV Конференції ВАКЛ і зміни Хартії, які покриваються з вимогами і цілями протиросійської національно - визвольної боротьби України і АБН, Ярослав Стецько погодився прийняти обрання до Президії Світової Антикомуністичної Ліґи, як уповноважений речник національно-визвольних організацій поневолених російським імперіялізмом і комунізмом народів в СССР і в сателітних країнах, з Україною на чолі. Вільну Европу репрезентує в Президії ВАКЛ Іван М. Льомбардо з Европейської Ради Свободи, Італія. Головою ВАКЛ став Осамі Кубокі, Японія. Середній і Близький Схід репрезентує сенатор д-р Теветоґлю, Туреччина, генеральним секретарем є філіппінець проф. д-р Х. М. Гернандез, приятель України; до Президії входять ще по одному представникові від Латинської Америки, В'єтнаму, Кореї, Китаю.

Від України взяли участь в Конференції: Я. Стецько, інж. В. Безхлібний (ЛВУ), Слава Стецько, Роман Драґан (Українська Антибольшевицька Ліґа) і 15 делеґатів СУМ-у ТУСМ-у і Пласту з Австралії — разом 19 делеґатів та проф. д-р Лев Добрянський, разом 20 делеґатів. Від Білоруси — О. Олехнік, від Мадярщини — Е. Ріґоні, від Болгарії д-р К. Дреснікофф, від Латвії Ельґа Родзе, від Хорватії д-р Ф. Пшенічник —усі члени АБН.

На Світовому З'їзді в присутності 30.000 людей делеґати виступали під національними власними прапорами і назвами своїх націй. 42 телевізійні станції через сателіта передавали Світовий Антикомуністичний Здвиг.

До Екзекутиви Світової Антикомуністичної Ліґи Молоді ввійшли три українці: Ю. Менцінський, Л. Гаврилів і Соня Матіяш, — усі з СУМ-у, ТУСМ-у Австралії. Голова — японець Йошіо Івамура. Позиція Японії в Світовій Лізі зміцнилася. Н-ТС уже не є навіть спостерігачем і не був присутній. Теж ні було делеґата АЦЕН-у.

Українська молодь добре справилася із своїм завданням. Вона брала участь у пленарних сесіях і нарадах Комісій IV Конференції ВАКЛ, зокрема в П Світовому З'їзді Антикомуністичної Молоді, його пленумах і комісіях. Резолюції П Світового з'їзду Молоді тотожні за змістом з резолюціями IV Світової Конференції ВАКЛ щодо України.

А. Б.

ІЗРАЇЛЬ ЗАКИНУВ Єгиптові, що єгипетська поліція тортурувала і спричинила смерть 23-річного ізраїльського пільота, поручника летунства Моше Ґольдвассера, що його літак був збитий єгипетським протилетунським вогнем 3 серпня ц. р. Тоді-то єгипетські власті проголосили, що той і ще другий ізраїльські летуни дістались в полон, легко поранені, але зрештою у доброму стані. Через тиждень повідомлено, що той летун помер на „серцеву атаку", а автопсію переведено щойно 17 серпня, і повернули тіло через Червоний Хрест Ізраїлеві щойно 2 вересня. Ізраїльські лікарі твердять, що на тілі того пільота видні сліди важкого побиття.

З мистецького життя

Виставка Б. Божемського

Слова признання, що їх Святослав Гординський сказав про творчість Божемського („Свобода" з жовтня ц. р.), знайшли блискучу ілюстрацію на виставці графічних композицій-дереворитів того мистця, яка саме тепер відбувається в ґалерії Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку. Ця виставка вражає передусім своїм надзвичайним багатством. Річ не в тому, що показано там аж 120 експонатів, а в подивуґідній різнородності тематики, у високому мистецькому їх рівні та у враженні, що його вони роблять на глядача.

Богдан Божемський - це вже мистець середньої ґенерації, який має за собою чимало індивідуальних виставок і участь у багатьох виставках збірних. Тому він не „новак" і можна було вже стежити за його мистецьким розвоєм. Працюючи олією — він спершу залюбки малював кольоровими „цятками", покладаючи головну вагу на ефект із комбінації кольорів з відсуненням сюжету на задній плян. Внаслідку його образи робили враження різнобарвної мозаїки. Ту манеру він відкинув. Його останні малярські твори характеристичні грубими енерґійними мазками, з накладанням фарби, що прикметне експресіоністам. Але його твори значно наблизились до реалізму, хоч реалістом він не став. Вони, як і раніше, звертають на себе увагу оригінальною тематикою - роззявлені роти риб чи дзьоби птахів, голови хижих звірят, але й ідилличні красвиди, сцени з американських портів, міст, садів.

Працюючи паралельно над олійними малюнками й графікою - Божемський згодом захопився деревориток, виявляючи в ньому подібні прикмети, як у своїх образах: він орудує грубими, чорними лініями, вміючи віддати в них такі характеристичні, обрамовані густим волоссям обличчя, як Бернарда Шова чи філософа-філянтропа Швайцера. У теперішній виставці маємо те саме: голови звірів, портрети бородатих діячів, але й ніжні головки дівчат. Деякі його дереворити, — наче тесані сокирою — інші тонкі дбайливо виконані, як ось „Пільний коник". „Церкви" - в Ґантері і св. Юра, „Дзвіниця в Микуличині", „Місто вночі", „Хмародери вночі", це архітектонічні мотиви,- „Чарівник„ сягає в мітологію, народні типи, зокрема дівчат та мотиви на фльоонах квітів є підкреслюванням українського характеру виставки. Але й українськими є „Стрибунці", „Бузьки", „Соняшники", „Романи", „Пільні квіти", хоч уже „Кактус", „Пелікан", „Африканськ и й журавель" „Тигр" — це безумовно екзотика . . .

Було вже багато гарних виставок в ґалерії Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку. Виставка графіки Богдана Божемського належить до найкращих.

І. К-н

„Лис Микита" ще раз у творчому житті Едварда Козака

Хто не читав, хто не знає чудесного „Лиса Микиту"? А в кого ж образи твору І. Франка не пов'язались тісно з ілюстраціями ЕКА?

Мистець створив їх до видання поеми у Кракові вже майже 30 років тому. Вперше засобами графіки був розкритий, з такою повнотою й глибиною, зміст Франкової „казки". В ілюстраціях Едварда Козака звірі стали лиш напів - звірми, вони придбали яскраві людські харарактери.

До автора неперевершених ілюстрацій Франкової поеми і звернувся дириґент Юрій Оранський, постановник опери „Лис Микита" з проханням зробити проєкти сценічного оформлення. ЕКО намалював три десятки шкіців масок-костюмів та кілька шкіців декорацій. Більшість з цих проєктів готові вже до прем'єри опери у Філядельфії (18 жовтня). Завершується праця вже й над рештою.

Д - П

Портуґальська радіостанція передає програми в Україну

Лісбона. — Державна Радіостанція Портуґалії від першого жовтня 1970 р. розпочала надавати з Лісбони українські радіопересилання на коротких хвилях 49 метрів, 2230 кілогерців. Радіо рідною мовою для українського народу можна чути в України увечері, о год. 22:30 київського часу, а 20,30 — середньоевропейського часу. Дотепер впродовж багатьох років радіопрограми українською мовою провадились в українському патріотично визвольному дусі з Мадриду, але були припинені Урядом Еспанії, без опублікованих прилюдно причин. Про відновлення українських радіопрограм повідомив коротко тижневик „Шлях Перемоги" з Мюнхену в числі з 11-го жовтня.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ДЛЯ СКРІПЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПРАЦІ ВІДДІЛІВ ТА ОКРУГ УНСОЮЗУ І ДЛЯ УСПІШНОГО ЗАВЕРШЕННЯ ЦЬОГО КОНВЕНЦІЙНОГО РОКУ ПРИДБАННЯМ НОВИХ 6,000 ЧЛЕНІВ

— відбудуться —

ОКРУЖНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ НАСТУПНИХ ОКРУГ

Дата:	Місцевість:	Доповідачі:
16 ЖОВТНЯ (п'ятниця)	ЧИКАҐО Дім УНСоюзу Норт Вестерн Аве. Початок о год. 7:30 веч. (В суботу, 17-го жовтня, там-же відбудеться курс організаторів. Початок о год. 10-ій рано).	ЯРОСЛАВ ПАДОХ, гол. секретар ТАРАС ШПИКУЛА, гол. радний МИРОН КУРОПАСЬ, гол. радний АНАТОЛІЙ ДОРОШЕНКО, гол. радний ЄВГЕН РЕПЕТА, гол. радний
17 ЖОВТНЯ (субота)	НЮАРК Загальні Збори Округи Український Народний Дім 140 Проспект Аве., Ірвінґтон Початок о год. 5-ій по пол.	ВОЛОДИМИР СОХАН, заступник гол. предсідника ПЕТРО ПУЦИЛО, головний касир СТЕПАН ГАВРИШ, гол. радний
18 ЖОВТНЯ (неділя)	ДІТРОЙТ Український Народний Дім 4655 Мартин вул. Початок о год. 5-ій по пол.	ЙОСИП ЛИСОГІР, гол. предсідник ЄВГЕН РЕПЕТА, гол. радний
	ПЕРТ АМБОЙ Український Народний Дім 760 Стейт Ст. Початок о год. 3-ій по пол.	ЯРОСЛАВ ПАДОХ, гол. секретар СТЕПАН ГАВРИШ, гол. радний
	ПІТТСБУРҐ Пік-Рузвельт Готель 6 вулиця і Пенн Аве. Початок о год. 5-ій по пол.	МАРІЯ ДУШНИК, заст. гол. предсідника АНДРІЙ ДЖУЛА, гол. радний
1 ЛИСТОПАДА (неділя)	БОСТОН Заля Прав. Церкви св. Андрія 24 Орчард Гилл Ровд Джамейка Плейн, Масс. Початок о год. 6-ій веч.	ІВАН ТЕЛЮК, заст. гол. предсідника АННА ЧОПИК, гол. радна

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ANNOUNCEMENT

TO EXPAND AND ACCELERATE THE MEMBERSHIP CAMPAIGN IN THE UNA BRANCHES AND DISTRICTS AND TO ORGANIZE 6,000 NEW MEMBERS TO ACHIEVE FULL SUCCESS IN THIS CONVENTION YEAR, THE FOLLOWING

DISTRICT ORGANIZATIONAL MEETINGS WILL BE HELD:

Date:	City:	Speakers:
OCTOBER 16 (Friday)	CHICAGO UNA Civic Center N. Western Ave. 7:30 P.M. (On Saturday, October 17, an Organizer's Course will be held at 10:00 A.M. in the same place)	JAROSLAW PADOCH, Supreme Secretary TARAS SHPIKULA, Supreme Advisor MYRON KUROPAS, Supreme Advisor ANATOLY DOROSHENKO, S. Advisor EUGENE REPETA, S. Advisor
OCTOBER 17 (Saturday)	NEWARK Annual District Meeting Ukrainian National Home 140 Prospect Ave. Irvington, N.J. 5:00 P.M.	WALTER SOCHAN, Supreme Vice President PETER PUCILO, Supreme Treasurer STEPHEN HAWRYSH, Supreme Advisor
OCTOBER 18 (Sunday)	DETROIT Ukrainian National Home 4655 Martin Street 5:00 P.M.	JOSEPH LESAWER, Supreme President EUGENE REPETA, Supreme Advisor
	PERTH AMBOY Ukrainian National Home 760 State Street 3:00 P.M.	JAROSLAW PADOCH, Supreme Secretary STEPHEN HAWRYSH, Supreme Advisor
	PITTSBURGH Pick-Roosevelt Hotel Sixth St. & Penn Ave. 5:00 P.M.	MARY DUSHNYCK, Supreme Vice Presidentess ANDREW JULA, Supreme Advisor
NOVEMBER 1 (Sunday)	BOSTON St. Andrew's Church Hall 24 Orchard Hill Rd. Jamaica Plain, Mass. 6:00 P.M.	JOHN TELUK, Supreme Vice President ANNA CHOPEK, Supreme Advisor

Пластова марка з нагоди Крайової Пластової Зустрічі в 100-річчя Манітоби

Заходом Коша Пластунів при Пластовій Станиці у Вінніпегу випущено пластову марку в бльоках по 20 марок. Бльок марок п'ятикольоровий з українським та англійським текстом. Марка з українським текстом має п'ять кольорів: зелений, чорний, червоний, синій, білий. Тло марки зелене у формі повздовжних рисок. По середині марки символ Манітоби в чорнім кольорі (бофало) в білім п'ятикутнім обрамованню стилізований. На долині напис „Століття Манітоби" і дати: 1870-1970.

Ліва сторона марки згори надолину містить пластову лелійку та в чотирьох рогах символ пластового клича: сильно, красно, обережно, бистро, а під лелійкою напис: Крайова Пластова Зустріч 1970.

Перший і третій рядок марок з українським текстом, а другий і четвертий з англійським у відмінних кольорах: Тло-риски синій, а решта в тих самих кольорах, як в українському тексті. Під лелійкою напис „Пласт Нешенел Джемборі 1979" Надолині під символом Манітоби напис: „Манітоба, Сентеніял - 1870-1970". Випущено бльоки зубковані і не зубковані. Ціна бльоку 1 дол. Дохід призначений на нову пластову домівку. Марку проєктував ст. пл. Ярема Шулякевич. Друк в друкарні Ґрафік Прінтінґ (М. Білика).

Марка робить симпатичне враження так, що всі збирачі будуть мати у своїй колекції повноцінну, гарну марку.

Крім цього можна буде набути також пам'яткову коперту в чотирьох кольорах з нагоди Пластової Зустрічі. Кількість коперт не велика. На Площі Зустрічі можна буде набути спеціяльну коперту офранковану тією маркою та перештемпльованою в перший день спеціяльною печаткою.

Відділ 13 УНСоюзу у Ватервліт відзначає своє 75-ліття

Ватервліт, Н. И, (Р. М.) Велика УНСоюзова громада цієї місцевости приготовляється відзначити 75-ліття братства св. Николая — Відділу ч. 13 УНСоюзу.

Одна з найперших українських організацій на терені Америки, за час свого довгого існування проробила в тій місцевості велику роботу. Більш як п'ятдесят тисяч дол. виплатило за цей час братство, як допомогу, своїм членам. Кілька тисяч долярів виплатило воно на українські народні цілі, на українську місцеву церкву. Довгі роки братство репрезентувало місцеву громаду перед американцями. Великі заслуги принесло воно громаді тоді, коли збаламучені наші еміґранти почали в сусідстві творити російські парохії. Рішучі заходи членів братства задержали громаду при нашій церкві.

З нагоди цього ювілею вибраний святочний Комітет приготовляє в дні 17 жовтня ц. р. „Ювілейний бенкет" з мистецькою програмою. До участи в бенкеті запрошено довколишні відділи УНСоюзу й інші організації. Головним бесідником на тому святі буде гол. предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір.

З тої нагоди бажаємо теперішній Управі братства і усім членам дальших успіхів у праці для громади Ватервліт і для УНСоюзу.

Н. Н.

Повідомлення

У відповідь на численні запити в справі появи Ювілейного Листопадового Збірника, подаємо до відома заінтересованих осіб, що досьогодні наспіли до редакції збірника спомини, світлини і життєписи таких учасників Листопадового Чину у Львові і в Краю: (подано в поазбучному порядку) Гриневич Ярослав, Голембйовськ и й Іван, Дем'янчук Михайло, Кецко Антін, Клодницький Володимир, Кучмак Іван, Лучанко Григорій, Марцюк Марія, Мацьків Володимир, Михайлів Володимир, Нестор Осип, Ратич Дмитерко, Анна, Рижий Іван, Рибак Євген, Рубінгер Лев, Стефанів Завадська Наталія, Хом'як Стефан, Чубатий Микола, Шандор Вінкентий, Яримович Микола.

Інші побратими або не надіслали ще своїх спомин і в або прислали їх неповні: без світлин, життєпису або написані не чисто. Той стан речі стримує працю редакції Збірника, коли взяти під увагу, що неповних споминів, нечітких або зголошених, але до сьогодні не надісланих, є поважна кількість.

Просимо учасників Листопадового Чину у Львові і в Краю надіслати свої спомини або доповнити вже надіслані і в тій цілі пов'язатися з редакцією Збірника, на адресу Ярослав Гриневич, 16 Ст. Марк'с Пл. Н.И.10003 Ню Йорк.

ЛЬВІВСЬКИЙ ТЕАТР „ІМЕНІ ҐАЛАНА"

У жовтні Львівський обласний український Музично - Драматичний Театр мав несподіванку: без будь-якої особливої нагоди, на розпорядження обласного комітету комуністичної партії театрові „присвоєно ім'я видатного українського драматурга і публіциста Ярослава Ґалана". Ґалан визначався особливо брутальними виступами проти українських діячів і був зліквідований у Львові по війні українськими патріотами.

ЧЕТВЕРО БІЛИХ ЮНАКІВ БУЛИ ПОРАНЕНІ З ПІСТОЛІ у Понтіяк, Миш., коли вони не послухали групи з 20 негрів і не відійшли з рогу вулиці П'ятеро учнів, білих хлопців стояли досить далеко від групи чорних, один з білих юнаків відійшов на вимогу негритянських хлопців, а четверо не хотіли того зробити, бо на це не було ніякої причини. Тоді один, або два негри почали в них стріляти. Всіх поранених, при тому одного дуже важко, перевезено до шпиталю. Напасники втекли серед білого дня, однак поліція припускає, що вони також є студентами місцевої школи.

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУНЯ

бл. п. інж. ЮРІЯ ТАРАСА ГРУШКЕВИЧА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
в суботу, дня 17-го жовтня 1970 р.
о год. 8:30 рано
в церкві Непорочного Зачаття ЦДМ в Гемтремку

Після Богослужби буде відправлена
ПАНАХИДА і ПОСВЯЧЕННЯ НАГРОБНИХ КАМЕНІВ
на цвинтарі „МОНТ ОЛІВЕТ" на ГРОБАХ
бл. п. ТАРАСА і ОКСАНИ МЕЛЯНІЇ ГРУШКЕВИЧ
яка згинула трагічно в автомобілевому випадку дня 18-го липня ц. р.

Просимо про молитви, участь у Богослужбі та посвяченні нагробних каменів-пам'ятників.

ІРЕНА ГРУШКЕВИЧ з РОДИНОЮ

Ів. Манило-Дніпряк

БЕЗМЕЖЖЯ

Ще сплять на березі чайки
І вересень на хвилях
бринька.
Блакитнооқі дні палкі
Щомиті тануть, наче синька.

Лежу на березі. Увесь
Душею в спогадах і болях.
Під парасолею небес
Я чую пісню з Гуляй-Поля...

Мов бачу: зоряний Дніпро
На Запоріжжя сяйвом
бризка
І сонце золотим цебром
Над Хортицею сипле іскри.

Буяй, красо! Рости й цвіти!..
Дніпро, чайки... і рідні вежі...
Встаю. Пливу. Від самоти
З чайками лину я
в безмежжя...

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ПОДЯКА

„Божі дороги — не наші дороги"

З Волі Всевишнього — на цвинтарі „Монт Олівет" у Дітройті від жовтня 1969 р. до липня 1970 р. висипані дві свіжі могили. Там на „Оливній Горі" спочивають наші Рідні

бл. п. ЮРІЙ ТАРАС
— і —
бл. п. ОКСАНА МЕЛЯНІЯ ГРУШКЕВИЧІ

Батько і Доня. Сумно стало у нашому домі, бо відійшли у Вічність наші Найдорожчі, але залишили нас під опікою великої та щирої Дітройтської Громади. Всечесніші Отці, Громадянство, та Пластова Братія, виявили нам дуже багато теплого співчуття і помочі у наших тяжких та болючих переживаннях.

З правдивою глибокою вдячністю висловлюємо нашу подяку Всеч. оо. Василіянам, протоігуменові Патрикієві Пащакові, Ігуменам І. Лотоцькому та д-рові В. Гавлічеві і о. Ю. Жиданові а також оо. Іванові Прокоповичеві та Левові Тимковому, за відправлення Панахид, Заупокійних Богослужб та відпровадження Тлінних Останків наших Дорогих на місце Вічного Спочинку.

Зокрема дякуємо о. ігуменові І. Лотоцькому, о. Іванові Прокоповичеві та о. С. Барничеві за моральні піддержки в часі нашого горя.

Дякуємо Членам хору „Трембіта", що своїм зворушливим співом, під проводом д-ра Купніра, причинилися до звеличення Панахид і Богослужб.

Щира подяка пл. сен. д-рові О. Бойчукові представникові куріня Л. Ч., станичному Пластової Станиці в Дітройті пл. сен. Ігореві Королеві, та інж. Богданові Петрівні, за їхні прощальні слова над домовиною бл. п. Юрія Тараса. Пл. юнакові Несторові Татарському за відіграння останнього апелю. Дякуємо Подрузі Стефі Король, представниці Крайової Пластової Старшини за зворушливі скроплені сльозами слова прощання над домовиною бл. п. Оксани, а також пл. сен. д-рові О. Бойчукові, що прощав Оксану від Дітройтської Станиці. Станичній Старшині на чолі з пл. сен. Ігорем Королем за окрему Пластову Панахиду та участь цілої Станиці у похоронах бл. п. Тараса і Оксани. Зокрема зворушливою була кінцева пісня відспівана всіми Пластунами і Пластунками „Ніч вже йде" над домовиною бл. п. Оксани.

Особлива подяка представницям куріня ст. пластунок „Шостокрилі" за участь у похоронах їхньої членкині, та за, в останнє відспівану з Оксаною куріню пісню і передане курінне знамя, що вкривало домовину.

Дякуємо дуже сердечно Паням з 56 Відділу СУА, які разом з Пластовою Станицею та Т-вом Інженерів зайнялися приготуванням тризни по бл. п. Юрієві Тарасові. Наша вдяка Всім, що під час тризни теплими словами згадали переживання з пок. Тарасом на шкільній лавці, в Пласті, у громадській праці, у часах студентських у Данціґу, головно в корпорації „Галич", з часів перебування в Австралії та вкінці як незвичайно гостинного Приятеля та сердечного Друга.

Щире Спасибіг Всім, що зложили вінці і квіти на домовини наших Дорогих і Тим, що замість квітів зложили свої датки, головно на будову Пластового Дому в Дітройті, на НТШ, та на піддержку пластового юнацького журналу „Юнак".

Хай Господь винагородить всіх тих наших Приятелів та Знайомих, що зложили свої датки на численні Заупокійні Богослужби за спокій душ бл. п. Тараса і Оксани.

Дякуємо з цілого серця нашим Дорогим — Соні і Стефкові Щуровським — бо не відступали від нас ні на хвилину, та взяли на себе полагодження всіх похоронних справ. Хай Бог Вам нагородить.

Осібно дякуємо Дорогим Приятелям — Панству Стефі і Левові Пришлякам, що окружали стало нашу Родину сердечною приятельською опікою. В обох жалібних випадках служили нам своєю допомогою.

Дякуємо нашим Приятелям П-ству Дубам, Трепнєвським, Дяковим, М. Климишиним, М. Гнатчукам, Ласкам та Зубальським, що в часі нашого горя, прийшли до нас зі словами потіхи та розради. Наша подяка д-рові І. Смалеві за лікарську опіку.

Дякуємо також із глибини наших сердець всій нашій близчій та дальшій Родині, Приятелям та Знайомим покійних Тараса і Оксани, які віддаючи Їм останню послугу, приїхали з ближчих та дальших сторін, та взяли численну участь у Панахидах, Заупокійних Богослужбах та Похоронах.

Зокрема дякуємо нашому Дорогому Романові Тимчукові, що залишився з нами по втраті Сині — щоби хоч частинно заповнити пустку, яка нам залишилася.

Дорогим нашим сусідам і приятелям Лесі та Романові Воробкевичам щиро дякуємо за постійну готовість помогти.

Вкінці дякуємо похоронному заведенні Бугая за — не тільки вміле — але й дуже тепле та щире переведення похоронних обрядів.

Нехай Господь Бог винагородить всіх Вас, що причинилися чимнебудь до звеличення та віддання останньої послуги нашим Найдорожчим Тарасові і Оксані — згідно Його Святої Волі Всім Добром і Його Святою Ласкою.

ІРЕНА — дружина і мати
ВОЛОДИМИР,
ЯРОСЛАВ — сини й брати
БОГДАНА — донька й сестра
РОМА — внучка й сестрінка

Дітройт, дня 6 жовтня 1970 р.

НАРАДИ ЕКЗЕКУТИВИ І КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ УККА

(Закінчення зі стор. 1ої)

бету і Перт Амбою та чоловічого хору „Прометей"з Филядельфії. Виступлять солісти Марта Кокольська-Мусійчук та мгр Осип Стецура. Збірним хором диригуватиме проф. Андрій Гнатишин з Відня, що перебуває на відвідинах в ЗСА. У Фестивалі візьме участь танцювальна група при Осередку СУМА в Ню Йорку „Верховинці" та група при Осередку СУМА у Філядельфії. Фестиваль відкриє голова місцевого Відділу УККА д-р Іван Скальчук, а ювілейне слово виголосить д-р Григор Лужницький. Ювілейні святкування завершить Ювілейний Бенкет, що відбудеться в неділю, 25-го жовтня о год. 6-ій вечора в готелі Бенджаміна Френкліна, з виступами представників Уряду і Конгресу ЗСА, адв. Івана Панчука, проф. Лева Добрянського і Йосипа Лисогора. В мистецькій програмі бенкету виступлять солісти Галина Андреадіс і Лев Рейнарович. Майстром церемонії буде віце-президент УККА о. шамб. Мирослав Харина.

Закінчення нарад

Інформацією д-ра Володимира Душника про кореспонденцію УККА в справі повені в Україні, оглядом наспілої кореспонденції та внесками і запитами закінчено ці повакаційні наради Екзекутиви УККА.

Засідання Координаційної Ради

Чергового дня, в суботу 10 жовтня о год. 11-ій перед полуднем в приміщеннях Українського Інституту Америки відбулися наради Крайової Координаційної Ради УККА, яку творять голови Відділів УККА. Наради відкрив і ними проводив проф. Лев Добрянський і він склав звіт із внутрішньої та зовнішньої активности УККА і плян його дальшої акції.

Звідомлення проф. Л. Добрянського

Президент УККА назвав такі головніші акції, на яких зосереджувалася активна увага УККА в останніх місяцях:

— Відновлено заходи для ратифікації Сенатом ЗСА договору проти народовбивства. Справі цього договору присвятив свого часу найбільше труду і уваги добрий приятель українців д-р Рафаіл Лемкін і проф. Добрянський, складаючи свої свідчення перед сенатською комісією закордонних справ згадав, щоб власне ратифікацією договору вшанувати того покійного вже ентузіяста міжнародного договорення проти народовбивства, найбільшого злочину нашого віку.

— Для найширшої інформації американської публіки та „політизації" української громади заплянowано дальші передруки з Конгресового Протоколу матеріялів, що відносяться до різних акцій УККА і Комітету Тижня Поневолених Націй.

— Пороблено заходи для внесення в обидвох Палатах Конгресу ЗСА резолюції, яка рекомендувала б Президентові країни кожного року проголошувати 22-го січня Днем Української Незалежности. Резолюції вже внесені. Проф. Добрянський звернув увагу, що ця акція досі ще не мала такої підтримки з боку Відділів УККА та інших українських установ, на яку вона заслуговувала б.

— УККА активно підтримував і дальше піддержує резолюцію в Конгресі ЗСА в справі встановлення Осередків Етнічних Студій та признання на ту ціль відповідних федеральних фондів. Резолюція має добрий вигляд на схвалення.

— Комітет Тижня Поневолених Націй, під головуванням президента УККА проф. Добрянського, з кожним роком ширше розгортає свою активність. Продовжуються заходи для створення окремої Конгресової Комісії для Поневолених Націй.

— Участь проф. Добрянського та президента Антибольшевицького Бльоку Народів п. Ярослава Стецька в конференції Міжнародної Антибольшевицької Ліґи в Японії, в якій взяло участь 250 делеґатів з 72 країн світу, мала поважний вплив на вислід тих нарад.

Дальше розгортання згаданих акцій, як і ряд нових, включно із активною участю в листопадових виборах, заходи для відповідної української участи у святкуваннях 200-річчя Американської Революції в 1976-му році, поширення публікацій УККА і подібне були предметом рекомендацій проф. Л. Добрянського для посиленої активности УККА в найближчих місяцях.

Інші справи

На дальшому порядку нарад Координаційної Ради були знову ювілейні святкування у Філядельфії, про які була мова на нарадах Екзекутиви, та які на цих нарадах реферували мгр І. Базарко і мгр Т. Онуферко з Філядельфії, праця у Відділах УКК на внутрішньому відтинку (референт д-р Снігурович з Ню Гейвену) та зовнішньому форумі (референт інж. Б. Федорак з Гемтремку), затвердження вибору 12 голів Відділів УККА до Ради Директорів, координація виховної дії (референт мгр. Я. Рак з Нюарку), правний статус католицьких шкіл в ЗСА (реф. о. шамб. М. Харина) та проблеми навчання українських дисциплін в католицьких школах (референтка пані М. Одежинська з Філядельфії).

Наради, в яких взяли участь члени Екзекутиви і представники 23 Відділів УККА, закінчено о год. 5:30 вечора. Секретарював під час нарад П. Добчанський з Ню Гейвену.

КИЇВСЬКИЙ ЛЯЛЬКОВИЙ ТЕАТР СТАВИТЬ ДЛЯ ДОРОСЛИХ

Київський Театр Ляльок працює вже, з перервами, 43 роки. Тепер у його репертуарі є 15 п'єс „вітчизняних і зарубіжних авторів", інформувала газета „Культура і Життя" з 20 вересня. Здебільшого це переклади з російських дитячих п'єс, як „Великий Іван" Образцова — про перемогу „соціялістичної революції" з домішкою антирелігійної пропаґанди. Крім вистав для дітей, Київський Театр Ляльок показує лялькові вистави окремо для дорослого глядача, в цьому сезоні — „Утоплену" за М. Гоголем і „Дедалові Крила" за Ю. Чеповецьким. „Дорослі" вистави так само заповнені до останнього місця, як і вистави для малят.

ШАЙКА ПРОДАВЦІВ ДИПЛЮМІВ

У Львові відбувся суд над групою фальшувальників високошкільних диплюмів: Костюковим, Шульгою, Михальовим, Туреніном та кількома іншими „помічниками". Завдяки їм з'явились у школах неграмотні „вчителі", в лікарнях — „лікарі". За диплом злочинці брали в середньому 800 рублів. Їх зловили й засудили після того, як директор однієї школи на Львівщині виявив, що новий учитель російської мови з високошкільним диплом о м — цілковито неграмотни й. „Молодь України" ч. 186 не повідомила, яку кару одержали злочинці.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Значно погіршилися американсько-совєтські взаємини

Москва. — Совєтський прем'єр Алексєй Косиґін відкликав заповіджений раніше приїзд до Ню Йорку на святкування 25-річчя Об'єднаних Націй, подавши за причину „антисовєтську кампанію", яку ведуть тепер З'єднані Стейти. Як відомо, Совєти ніколи не розуміють і не визнають факту, що американська преса вільна, і все те, що пишеться в американських газетах про СССР вписують на рахунок Уряду. Московська „Правда" заявила під диктатом Політбюра повну солідарність Совєтів з неґативним становищем Північного В'єтнаму й В'єтконґу супроти останньої мирової пропозиції президента Ніксона, заявивши, що та пропозиція — це „великий обман", який ні в чому не поменшує американського „імперіялізму" та рішення тримати назавжди американську армію в Південному В'єтнамі. Так само Совєти рішуче підтримали становище Єгипту у справі пересунення протилетунських ракет ближче Суезького каналу, всупереч умові про воєнне перемир'я. Совєти відпекалися, наче б протилетунські ракети в Єгипті мали совєтську залогу і натаврували американську солідарність з Ізраїлем в цій справі, закинувши водночас Америці, що Америка свідомо підтримує Ізраїль, який не хоче замирення і продовжує свої імперіялістичні супроти арабів затії. Те становище СССР в справах В'єтнаму і Близького Сходу знайшло голосний відгук в заявах державного секретаря Вілліяма Роджерса на його пресовій конференції 9 жовтня ц. р. Державний секретар Роджерс ствердив, що ЗСА мають „тверді докази" на порушення Совєтами і Єгиптом воєнного перемир'я і що він, Роджерс, представить ті докази совєтському міністрові закордонних справ Громикові під час недалекої з ним зустрічі на форумі Об'єднаних Націй. В. Роджерс заявив, що він заторкне у розмові з Громиком також встановлювання на Кубі бази для совєтських атомово-підводних човнів. Він піддав під сумнів совєтську добру волю щодо покращання взаємин із Заходом, вказавши також на непоступливу поставу Совєтів в справі Західнього Берліну. Водночас закинув Совєтам, що вони почали говорити знову „мовою холодної війни".

30 РОКІВ ТОМУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

вис„ Пенсильвенія, сенатор Гофі, Пенсильвенія, сенатор Малоній, Коннектикат; конґресмени: Боленд, Пенсильвенія, Фламери, Пенсильвенія, Волтер, Пенсильвенія, Сабат, Іллиной, Рокефеллер, Ню Йорк, Вурґіс, Каліфорнія, і конґресмен О'Дей з Ню Йорку.

Найбільш оваційно вітали сенатора Дейвіса, який у своїй промові сказав: „Приходжу сюди як один з тих, що родились у чужих країнах. Наші предки і багато з-поміж нас, що зібрались тут сьогодні, народились на чужій землі. Ми принесли з собою і пересадили на плодючий ґрунт цієї молодої нації найцінніше з того, що наші рідні країни розвивали в себе протягом століть. Ми лишили за собою те, що вважали недобрим і несправедливим. Американський спосіб життя не є витвір одної групи народів. Він зложений з найліпших цінностей, принесених різними національними групами і засаджених на ґрунті цієї нації. Ви справедливо можете гордитись тим, що українці виконали свою частку в тому ділі."

Після своєї промови сенатор Дейвіс поїхав на засідання Сенату ЗСА і зголосився до слова, кажучи: „Прохаю однодушної згоди, щоб можна було надрукувати в додатку до Протоколів Сенату мою промову, що я мав сьогодні вранці перед Конґресом Українських Організацій в З'єднаних Стейтах у приявності понад 1,000 делеґатів".

Президент Сенату видав доручення надрукувати в додатку до Протоколів Сенату цілу промову сенатора Дейвіса, виголошену на Конґресі Американських Українців.

Дуже замітною була також промова конґресмена Кароліни О'Дей з Ню Йорку. Виголошуючи свою промову, вона сказала: „Історія України така ж стародавня, як сама історія. І ми, що знаємо українську історію, знаємо також, якими добрими громадянами є ті українці, що прибули до нас і стали частиною нашого американського життя. Ми відчуваємо, що воля і нова українська демократична республіка повинна постати на українських землях. Повинна відновитись та республіка, яку творили ваші батьки на Україні в 1918 році. Вона тривала тільки два роки, і її знищили люди, які нині намагаються знищити нас".

По схваленню резолюцій, які зголосив делеґат з Філядельфії Теодор Свистун, а піддержав проф. Олександер Грановський з Міннеаполісу, предсідник Конвенції п. М. Мурашко закрив її словами: „Ми віримо, що своєю акцією в Америці, а може й поза нею, зможемо дати Україні справжню поміч, себто таку, на яку нас стати. Замикаю наради Конґресу і прошу відспівати гимн „Ще не вмерла Україна".

Від того дня почалася праця Українського Конґресового Комітету Америки, що в різних видах продовжується й сьогодні.

70-річчя проф. В. Кубійовича відзначено у Філядельфії Ювілейним бенкетом і щедрими пожертвами на ЕУ

(Закінчення зі стор. 1ої)

Скальчук, голова Філядельфійського Відділу УККА, який у своїй промові накреслив коротко шлях наукової праці і діяльности Ювілята. Дальшу частину програми виповнили мистецькі - розвагові виступи — деклямація пластунки Наталки Турченюк, внучки сл. п. ред. Дмитра Палієва, пісні відспівані гуртком юначок „Незабудьки" і танки виведені танцювальним ансамблем СУМА. Після представлення д-ром В. Пушкарем Ювілята й учасників бенкету за головним столом та представників усіх місцевих організацій, слово від співробітників і членів редакцій ЕУ й англомовної ЕУ та від В-ва АЕУ і редакції „Свободи" виголосив ред. Б. Кравців. В дальшому говорив сам Ювілят проф. Володимир Кубійович, насвітлюючи свій життєвий шлях, свій прихід в українську науку й історію таких здійснених під його проводом видань, як „Атляс України і сумежних країв", „Географія України" і востаннє Енциклопедія Українознавства — статейна, словникова і англомовна. Про проблеми зв'язані з виданням ЕУ і про конечність фінансової допомоги для підтримки цього великого діла говорив голова В-ва „Молоде Життя" д-р Атанас Фіґоль. Наприкінці д-р В. Пушкар відчитав листу зложених філядельфійськими громадянами й установами пожертв і дотацій, на загальну суму ок. 8 000 долярів, в тому дві пожертви меценатів - фундаторів ЕУ по 1 000 долярів, від п-ва Лідії й Василя Кий із Честеру та з спадщини мистця А. Кирилюка, передані мистцем Василем Дорошенком.

На другий день, в неділю 11 жовтня відбулася зустріч проф. В. Кубійовича із місцевою Станицею вояків кол. 1-ої Дивізії УНА, улаштована заходами Станиці Б. Артимишина і мґра О. Луцького. В зустрічі взяв участь ген. П. Шандрук. Під час зустрічі члени Станиц. склали ще окремо 250 долярів на ЕУ.

Відзначили 25-ліття священства Владики Ярослава Ґабра

(Закінчення зі стор. 1-ої)

сти папського шамбеляна. Інсталяції довершив св. п. Митрополит Богачевськ и й того ж року у Філядельфії.

Дня 14 серпня 1961 року Апостольський Делеґат Архиєп. Еґідіо Ванньоці офіційно повідомив, що Папа Іван XXIII створив у Чикаґо нову дієцезію для українців-католиків та поставив першим її Ординарієм Владику Ярослава Габра. У жовтні 1961 р. в катедральному храмі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії у Філядельфії Митрополит Амврозій Сенишин, ЧСВВ, консекрував Єпископ - Номіната Ярослава Габра, а урочиста інсталяція відбулася в Чикаґо 12 грудня 1961 р.

Як ординарій новоствореної Дієцезії Владика Ярослав Ґабро розгорнув широку діяльність. За дев'ять років пожвавилася праця релігійно-церковних товариств, почав появлятися дієцезальний тижневик „Нова Зоря", створено Інформаційну Службу Східніх Обрядів, постав Екуменічний Центр, побудовано нові будинки при катедрі св. Отця Николая, як приходство і манастир СС. Василіянок, та приміщення єпископської канцелярії.

Висліди змагань українських футбольних клюбів

„Тризуб" Філядельфія здобув минулої неділі, 11-го жовтня на грищі у Філядельфії, першу перемогу в грах „Великої Чотирнадцятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу. Футболісти „Тризуба" виграли з рахунком 1:0 зустріч із грецькою одинадцяткою „Гелленік" і цим самим здобули свої дві перші точки цього сезону. Одинокі ворота для „Тризуба" стрілив Гортон на 30-ій хвилині змагань.

„Чорноморська Січ" Нюарк перемогла з рахунком 2:1 дружину „Палермо" в минулонедільних змаганнях за мистецтво Шефер Ліґи Стейту Ню Джерзі, які відбулися на грищі в Орендж, Н. Дж. Ворота для „Ч. Січі" здобули: Іван Палиєда і Михайло Фарміґа. Після цієї виграної „Ч. Січ" знову перебрала перше місце своєї ліґи з точками 6:0 і відношенням воріт 8:1,

УСК Ню Йорк закінчив нерішеною 2:2 мистецькі змагання „Великої Чотирнадцятки" НАФСоюзу з італійською дружиною „Інтер-Джуліяна", які відбулися минулої неділі на грищі Метрополітан Овал в Ню Йорку. Ворота для УСК-у здобули: Володимир Шмотолоха і Томпсон. Після цієї втрати однієї точки УСК все ще веде в табелі „Великої Чотирнадцятки" з точками 7:1 і відношенням воріт 9:3.

„Крилаті", дружина СУМА з Йонкерсу, перемогла з рахунком 5:1 німецьку дружину „Швабен" у мистецьких змаганнях Першої Дивізії Німецько - Американського Футбольного Союзу, які відбулися минулої неділі в Йонкерсі, Н. Й. Ворота для „Крилатих" стрілили: Катинський 2, Кіляр, Масний і Пугаченко по одних.

ТАРЗАН, Ч. 6445. Нао мі у дальшому лікуванні

Освічена медсестра Наомі прийшла до Африки задля пригод, але ніколи не снилося їй, що доля зробить її пацієнткою примітивних лікуючих мужів.

Ох, Тарзане, цей напій, що його Момбай хоче, щоб я випила його, має смак, наче пливкий метал. Від нього мої зуби здригаються. Я боюся його...

Випий його, Наомі, Не залишай тепер, прошу!

Скажи своїй жінці, що вона мусить все випити! Хай не боїться! Я роблю сильну юшку із сильних каменів. Вона внесе силу в неї, поки ми дамо для ніг третій лік на її хворі ноги.